

WorldGranny

Toekomst voor generaties

Jaarverslag 2009

Woord vooraf

Voor WorldGranny was 2009 een bijzonder jaar! Het eerste WorldGranny lustrum biedt de mogelijkheid om terug te kijken op vijf hectische en succesvolle jaren. WorldGranny staat! Vergrijzing is niet alleen het thema van de rijke landen maar ook van de vele landen in ontwikkeling. Het besef dat een vitale oudere generatie van eminent belang is voor de welvaart en stabiliteit van een land begint door te dringen. WorldGranny heeft in de afgelopen vijf jaar een belangrijke agenderende functie vervuld en het thema van de vergrijzing blijvend op de kaart gezet.

De rol die grootouders kunnen vervullen in de opvoeding van hun kleinkinderen wordt alom erkend, zeker daar waar de ouders wegens ziekte of geweld, zijn overleden. WorldGranny richt zich uiteraard op het welbevinden van de ouderen zelf maar besteedt met haar projecten ook aandacht aan het bestrijden van armoede en het terugdringen van ziektes. Veel van de projecten die door WorldGranny worden ondersteund hebben dan ook een meervoudige doelstelling: steun aan de ouderen, een gezinsverband voor de kleinkinderen, investeren in gezondheid en welzijn. Een tweede belangrijke pijler van de vergrijzingsagenda is het bijdragen aan de ontwikkeling van pensioensystemen in ontwikkelingslanden en breder het bevorderen van de economische zelfstandigheid van ouderen. Het pension en development network met deskundigen op het gebied van pensioenen is door WorldGranny geïnitieerd en heeft inmiddels een stevige positie verworven en samenwerkingsrelaties opgezet in o.m. India en Bangladesh.

WorldGranny heeft het lustrumjaar niet ongemerkt voorbij laten gaan! Een prachtige bijeenkomst in het Rijksmuseum met vele gasten, een speciale wijn met etiket speciaal ontworpen door Jeroen Krabbé en ook nog een inhoudelijk symposium over microfinanciering en pensioenen in aanwezigheid van H.K.H. Prinses Máxima ten kantore van de Nederlandse Bank. Deze feestelijke en inhoudelijke bijeenkomsten zijn druk bezocht. De grote belangstelling zien wij als een erkenning voor het werk van WorldGranny en sterkt ons om op de ingeslagen weg door te gaan.

2009 was ook een jaar van verdere interne professionalisering en externe positionering. De organisatie van het bureau is verbeterd, de cyclus van planning en control en het systeem om projecten en initiatieven te monitoren zijn op orde. Wat de externe positionering betreft is vanzelfsprekend aandacht besteed aan de relatie met Help Age International, onze internationale samenwerkingspartner. Daarnaast is in Nederland gewerkt aan versterking van de relaties met andere partners in het bijzonder ten behoeve van de MFS aanvraag. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een 'House of inclusive finance'. In dit verslag vindt u meer over deze initiatieven.

WorldGranny is een kleine maar stevige organisatie. De komende periode zullen we investeren in het verder professionaliseren van de organisatie en het verder uitbouwen van het pension&development network. WorldGranny heeft bewezen unieke deskundigheden bij elkaar te kunnen brengen, daar gaan we mee door. Op deze plaats wil ik, namens het bestuur, het team van WorldGranny hartelijk bedanken voor hun inzet, deskundigheid en toewijding!

Prof.dr.Pauline Meurs

Voorzitter van het bestuur van WorldGranny

Inhoud

Woord vooraf		01
Inhoudsopgave		02
Introductie		04
Missie en Visie		06
Doelstellingen		07
Samenwerking	HelpAge International	08
	IFKO	08
	ANBO	08
	MFS - Mental Health and HIV/AIDS Alliance <i>Transition in the East Alliance</i>	09
	MIAN - Micro Justice Initiative <i>Programma's</i>	09
Programma's	WorldGranny Community Program	10
	Sponsor a Granny, Support the Community	11
	Pension & Development Network	12
	Grannies2Grannies	13
Projectverslagen	Pensioen en Inkomen: Projecten van het P&D Network	14
		India
		Nepal
	Social Pensions	17
	Building the case for social pensions	Afrika
		Azië
		Latijns-Amerika
	Zorg, familie en welzijn	23
		Ethiopie
		Tanzania
		Vietnam
		Oeganda
		Zambia
		Zuid-Afrika
		Soedan
		Laos
		Sri Lanka
		Peru

Projectverslagen	Rechten		39
		Bolivia	40
		Jamaica	42
		Bangladesh	43
		Nepal	45
		Malawi	46
Bewustwording	Lustrumbijeenkomst & Wijn- campagne		47
	Seminar: Governance in Microfi- nance: The Needs and Challenges of Developing Micro Pensions		47
	MFC Conference of Microfinance In- stitutions		47
	World Entrepreneurship Forum 2009		47
	Boek: van Ver		48
	Gast spreker op World Family Con- gres RAI		48
	Voorlichtingsbijeenkomsten G2G		48
Fondswerving	Statiegeldflessenactie basisschool		49
	Kerstmarkt kinderdagverblijf		49
	Tandemtocht		49
	Festivals		49
	Verder		49
WorldGranny in de media	Raad van Bestuur		50
Organisatie	Raad van Advies		51
	Medewerkers		51
	Vrijwilligers		51
Annex	Transparantie		52

Introductie

De vergrijzing in de wereld neemt toe. Naar verwachting zal het percentage ouderen over een halve eeuw zijn verdubbeld. Dat geldt ook in ontwikkelingslanden. Er treedt modernisering op in de betekenis van meer keuzevrijheid, een hogere levensstandaard en uiteindelijk een hogere levensverwachting. Maar het heeft ook verstrekkende negatieve gevolgen voor de sociale infrastructuur in ontwikkelingslanden. Urbanisatie, migratie en in het bijzonder de HIV/AIDS-epidemie zorgen ervoor dat de traditionele familiestructuren uiteenvallen.

Ouderdom betekent in deze landen - waar behoorlijke oudedagsvoorzieningen nog veelal ontbreken - vaak armoede. Ouderen blijven steeds vaker achter op het platteland als hun kinderen naar de stad trekken om werk te zoeken. Ook blijven ze vaak met de zorg voor hun zieke kinderen en (verweesde) kleinkinderen achter. Waar ouderen vroeger traditioneel werden opgevangen door de familie en gemeenschap zijn ze nu, door wegvallende sociale structuren, op zichzelf aangewezen.

Wereldwijd wordt er langzaam ook meer aandacht geschonken aan vergrijzing. In het zogeheten Madrid Plan of Action (MIPAA) werd in 2002 het internationale ouderenbeleid voor de komende decennia vastgelegd. De deelnemende landen beloofden maatregelen te nemen om de positie van ouderen te verbeteren op het gebied van ontwikkeling, gezondheid en welzijn.

Tussen 1990 en 2005 daalde het aantal mensen dat in enorme armoede leeft van 1,8 miljard naar 1,4 miljard. In dezelfde periode daalde het aantal mensen dat onder de absolute armoedegrens van 1,25 dollar per dag leeft van 41,7 naar 25,7 procent. Deze vooruitgang is echter ongelijk verdeeld over de regio's en is vooral te danken aan de snelle economische groei in China. Ook is tussen 1990 en 2006 matige vooruitgang geboekt wat betreft hongerbestrijding, het aantal ondervoede kinderen daalde van 33 naar 26%. Deze vooruitgang staat echter onder druk door de wereldwijde stijging van voedselprijzen. Aids eist een zware tol, vooral in Sub-Sahara Afrika.

Dagelijks sterven 5.000 mensen aan aids en raken 7.500 mensen geïnfecteerd met HIV. Er is tussen 2001 en 2007 beperkte vooruitgang geboekt. Het aantal mensen dat jaarlijks geïnfecteerd raakt met HIV daalde van 3 miljoen naar 2,7 miljoen en de sterfte door aids daalde van 2,2 miljoen in 2005 naar 2 miljoen in 2007. Deze sterftedaling is vooral te danken aan het groeiend aantal behandelingen met antiretrovirale medicijnen. Door tijdige behandeling blijven HIV-geïnfecteerden langer leven. Het gevolg daarvan is dat het aantal mensen met HIV steeg, van 29,5 miljoen in 2001 naar 33 miljoen in 2007. (VN 2008) Er is dus nog genoeg te doen. WorldGranny ondersteunt daarom projecten gericht op het bestrijden van extreme armoede, honger en ziektes in onder ander Vietnam, Ethiopië en Peru, Tanzania, Zambia en Oeganda.

Micropensioenen

Door de toegang tot pensioensystemen te vergroten, kan extreme armoede op de oude dag voorkomen worden. Het WorldGranny Pension & Development Network, een netwerk van pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, banken, NGO's, pensioenadviesorganisaties en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, zet zich in voor pensioensystemen in ontwikkelingslanden.

1. Een degelijke oudedagsvoorziening berust op drie pensioen pijlers: Ten eerste een sociaal pensioen, gefinancierd uit belastinggeld, zoals de Nederlandse AOW.
2. Ten tweede een pensioenregeling als overeenkomst tussen werkgevers en werknemers en
3. de eigen (micro)besparingen.

Vooraf voor mensen werkzaam in de informele sector in ontwikkelingslanden is sparen voor hun oude dag van groot belang. Na de microkredieten en microverzekeringen begint men momenteel vooral in Azië serieus na te denken over vormen van micropensioenregelingen. Onder een micropensioen verstaat WorldGranny een pensioen product voor arme mensen, veelal georganiseerd binnen de microfinancieringsbranche. De doelstelling van het Pension & Development Network is het koppelen van kennis en expertise over pensioensystemen in Nederland aan de groeiende behoefte aan degelijke pensioenvoorzieningen in ontwikkelingslanden.

Missie & Visie

WorldGranny is een non-profit organisatie die streeft naar empowerment van ouderen, in het bijzonder van oudere vrouwen, en naar het uitbannen van (extreme) armoede. WorldGranny draagt bij aan de verbetering van de levenssituatie van ouderen, hun families en hun gemeenschappen in ontwikkelingslanden. In Nederland werkt WorldGranny aan bewustwording omtrent de situatie van ouderen in ontwikkelingslanden en werft zij fondsen voor het ondersteunen van projecten in deze landen.

Ouderen behoren samen met kinderen tot de meest kwetsbare en arme groepen in ontwikkelingslanden. De sociale vangnetten en -structuren zijn in veel ontwikkelingslanden aangetast door de HIV/aids-epidemie, migratie en oorlogen. In de meeste ontwikkelingslanden bestaat er geen AOW of pensioenregeling. Toch zijn het steeds vaker grootouders die tot op hoge leeftijd blijven zorgen. Zij zorgen voor hun kleinkinderen wanneer de ouders vertrokken zijn, op zoek zijn naar werk of zijn overleden aan de gevolgen van HIV/aids. Investeren in ouderen draagt bij aan een structurele armoedevermindering voor de ouderen zelf, hun families en hun omgeving. Daarom is investeren in ouderen in ontwikkelingslanden een investering in de toekomst; het kan leiden tot de structurele opbouw van arme gemeenschappen.

De missie van WorldGranny en haar activiteiten sluiten aan bij het Internationale Actieplan van de Verenigde Naties, opgesteld in Madrid (Madrid International Plan of Action on Aging, 2002). Ook sluit de missie aan bij verschillende Millenniumdoelstellingen (MDG's; 2000-2015), in het bijzonder bij de eerste doelstelling: de halvering van extreme armoede in 2015.

Doelstellingen

- In Nederland bewustwording creëren en vergroten over de situatie van ouderen in ontwikkelingslanden, in het bijzonder die van oudere vrouwen.
- In Nederland begrip en draagvlak creëren en versterken voor ontwikkelingsprojecten gericht op ouderen.
- Het vergroten van naamsbekendheid en activiteiten van WorldGranny in Nederland.
- Het werven van fondsen in Nederland: bijdragen van particulieren, fondsen, bedrijfsleven, vooral via het 'Sponsor a Granny, Support the Community' programma.
- In Nederland bijdragen aan de professionele discussie rond ouderen in ontwikkelingslanden, social protection, structurele bestrijding van (extreme) armoede en verwante onderwerpen.
- Het bijdragen aan het geven van een structurele plaats aan ouderen in het ontwikkelingsdiscours, in het bijzonder oudere vrouwen.
- Het ondersteunen van ontwikkelingsprogramma's gericht op het versterken van de positie van ouderen in ontwikkelingslanden.
- De drie overkoepelende thema's zijn: Inkomen & Pensioen, Zorg, Familie & Welzijn, en Rechten/Social Protection.
- Het bijdragen aan het versterken en uitbreiden van een internationaal netwerk van organisaties die zich inzetten voor ouderen, in het bijzonder oudere vrouwen in ontwikkelingslanden.

Samenwerking

HelpAge International

WorldGranny is partner van HelpAge International, een internationaal netwerk van 70 organisaties. Deze organisaties werken in ruim 50 landen wereldwijd en worden ondersteund door meer dan 700 grassroots organisaties. Zij werken samen om de leefsituatie van ouderen te verbeteren. HelpAge International zet zich al meer dan twee decennia in op het gebied van vergrijzing en ontwikkeling (www.helpage.org).

IFKO

Het Internationaal Fonds voor Kwetsbare Ouderen is een officieel geregistreerde stichting met ANBI status. IFKO is in 2006 door de pensioenfondsen PGGM en (toenmalig) ABP- het huidige APG- in het leven geroepen naar aanleiding van de tsunami-ramp in Azië en Afrika. De financiële steun is te danken aan de donaties van klanten van APG en PGGM. Zij doneerden na de ramp in totaal ruim 1,5 miljoen euro.

WorldGranny voert het secretariaat voor het IFKO en beheert de projectportfolio. IFKO heeft financiële ondersteuning verleend aan ontwikkelingsinitiatieven op drie gebieden:

1. directe hulpverlening in Sri Lanka na de tsunami en verlengde steun aan getroffen en zeer kwetsbare groepen; het versterken van het vermogen van ouderen en andere kwetsbare groepen om te anticiperen op de gevolgen van een (natuur)ramp en;
2. aan (mogelijkheden tot) structurele inkomensvoorziening van ouderen in ontwikkelingslanden, in het bijzonder pensioenvoorzieningen.

De activiteiten die IFKO mogelijk maakt, vinden plaats in zowel Azië, als Latijns-Amerika en Afrika.

Door op deze wijze samen te werken verwachten IFKO en WorldGranny een substantiële bijdrage te leveren aan het structureel verbeteren van de levenskwaliteit van ouderen.

ANBO

ANBO is na de aansluiting bij FNV met circa 400.000 leden de grootste ouderenbond van Nederland. Zij behartigt de belangen van senioren op maatschappelijk relevante thema's. Kernwoorden zijn hierbij emancipatie, zelfstandigheid, en beschikbaarheid en toegankelijkheid van goederen en diensten. De belangenbehartiging wordt vormgegeven door middel van (politieke) lobby en het uitvoeren van concrete projecten. Door deze brede inzet worden zoveel mogelijk ouderen bereikt. De gedeelde missie van ANBO en WorldGranny is het opkomen voor de belangen van ouderen, in Nederland en de rest van de wereld. Solidariteit is voor ANBO een belangrijk begrip. ANBO gelooft in het belang van banden tussen Nederlandse ouderen en ouderen uit ontwikkelingslanden. ANBO maakt hierbij gebruik van WorldGranny's kennis en ervaring in ontwikkelingslanden. De Nederlandse ouderen kunnen leren van de ouderen uit ontwikkelingslanden, relevante kennis overdragen aan deze ouderen en helpen om in Nederland hun problemen onder de aandacht te brengen bij leeftijdsgenoten en instanties. ANBO leden kunnen zo een actieve bijdrage leveren aan de Nederlandse maatschappij en de wereld.

MFS

WorldGranny is een samenwerking aangegaan met drie organisaties:

Global Initiative on Psychiatry (GIP),
Medisch Comité Nederland Vietnam (MCNV) en
Health[E]Foundation (HEF).

Met deze organisaties zijn twee programma's ontwikkeld. Directe aanleiding van de samenwerking was de Medefinancieringronde (MFS) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, een subsidie lijn waarin samenwerking met andere organisaties gestimuleerd wordt. Omdat er al eerder verkenningen waren geweest tussen WorldGranny en andere organisaties is besloten tot het gezamenlijk ontwikkelen van een samenwerking die ook los kan staan van eventuele financiering van het Ministerie.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

De "Transition in the East - Alliance" richt zich op toegang tot gezondheid, economische versterking en sociale zekerheid van gemarginaliseerde groepen (ouderen, etnische minderheden, mensen met een psychiatrische aandoening) in Aziatische landen die een economische transitie hebben doorgemaakt. De partners in deze Alliantie zijn MCNV en GIP. WorldGranny draagt in dit samenwerkingsverband onder meer haar kennis op het gebied van inclusive finance bij.

De Mental Health and HIV/AIDS in Africa Alliance heeft als doel het verband tussen geestelijke gezondheid en HIV/AIDS in Afrika op de kaart te zetten.

Zij doen dit door het ontwikkelen van projecten voor HIV/AIDS patiënten, verzorgers van HIV/AIDS patiënten en mensen met een psychiatrisch probleem die risico lopen op HIV/AIDS. WorldGranny is in dit samenwerkingsverband verantwoordelijk voor de Community Based componenten.

MIAN & MJE

De risico's waaraan de armen, werkzaam in de informele sector blootstaan, staat hun economische ontplooiing in de weg.

Het managen van deze risico's heeft hierom bijzondere prioriteit. Zowel Micro Insurance Association Netherlands (MIAN), Micro Justice Initiative (MJI), als het Pension & Development Network (PDN) werkt aan risicobeheersing. MIAN richt zich op risico beheersing door het aanbieden van verzekeringsproducten, PDN richt zich op (lange termijn) risico beheersing door het aanbieden van spaar- en pensioenproducten en MJI richt zich op risico beheersing door het aanbieden van legal protection en conflict resolutie.

De overlap tussen de organisaties ligt in eerste instantie bij de doelgroep. Daarnaast sluiten de aangeboden producten van de drie organisaties (verzekeringen, pensioen en spaarsystemen en rechtsbijstand) nauw op elkaar aan. Door een gecombineerde aanpak vanuit de drie afzonderlijke organisaties kan het aanbieden van een totaal oplossing voor risico beheersing gerealiseerd worden. Concreet betekent dit dat alle drie de organisaties hun afzonderlijke diensten combineren op een not-for-profit basis.

Het samenwerkingsverband is gericht op algehele risico dekking van armen en wordt gerealiseerd onder de werktitel: House of Inclusive Finance. Het House of Inclusive Finance biedt social consultancy op het gebied van risico management bij het implementeren van totaal oplossingen.

Programma's

WorldGranny Community Program

Kader

In 2009 heeft WorldGranny het in 2007 gestarte WorldGranny Community Program (WCP) voortgezet. Het Community Program koppelt zorginstellingen in Nederland aan projecten voor ouderen in ontwikkelingslanden. De zorginstelling sponsort het project. In ruil daarvoor worden bewoners en personeel geïnformeerd over de voortgang van het project en de levenssituatie van ouderen in het gekozen project. Hierdoor ontstaat betrokkenheid bij het gekozen project en wordt de bewustwording van de levenssituatie van ouderen in ontwikkelingslanden vergroot.

Programma

De samenwerking tussen Quarijn en WorldGranny en die tussen Brentano en WorldGranny is in 2008 gestart en in 2009 verder voortgezet. Brentano ondersteunt het project van WorldGranny in Zuid-Afrika. Quarijn ondersteunt het project van WorldGranny in Zambia. De bewoners en het personeel van Quarijn en Brentano worden via een nieuwsbrief, informatiezuil en website op de hoogte gehouden van de levenssituatie van de ouderen in het project. Daarnaast hebben Quarijn en WorldGranny op 12 juni gezamenlijk een voorleesmiddag georganiseerd. Kinderen van basisschool de Hoeksteen in Leersum kregen in de Schermereij, een van de locaties van Quarijn, door Gerda Havertong het boekje "Wereldopa's en oma's; wij tekenen ervoor!" voorgelezen. (zie onder Fondsenwerving Flessenactie Basisschool de Hoeksteen Leersum).

In januari 2009 is WorldGranny op uitnodiging van De Stroom Opmaat Groep en Argos Zorggroep mee geweest op een verkennende reis naar Curaçao. Gezamenlijk bezochten de organisaties verschillende zorginstellingen, thuiszorgorganisaties, activiteitencentra en ouderengroepen. In gesprek met Gedeputeerde de heer Davelaar kwam het Antilliaanse ouderenbeleid aan de orde.

De Stroom Opmaat Groep, Argos en WorldGranny bekijken hoe er samengewerkt kan worden aan het verbeteren van de levenssituatie van ouderen op de Nederlandse Antillen.

Verschillende zorginstellingen zijn benaderd om deel te nemen aan het WorldGranny Community Program. Met een aantal organisaties wordt verdere deelname verkend.

Sponsor a Granny, Support the Community

Kader

Het SGSC programma verbindt directe project-ondersteuning, gericht op armoedebestrijding en versterking van de positie van ouderen en hun families, aan een bredere bewustwording en beleidsdialoog over vergrijzing en de positie van ouderen in ontwikkelingslanden. Lokale organisaties voerden overleg met de ouderen zelf en bepalen zo de aard van de ondersteuning. Vaak gaat het om ouderenorganisaties die werken met zowel professioneel personeel als met vrijwilligers. In de meeste projecten werkt WorldGranny samen met – of via HelpAge International.

Programma

WorldGranny koppelt via het SGSC programma 11 sponsoren in Nederland aan één Granny contactpersoon in een van de projectlanden. De contactpersonen/Grannies fungeren zo als het gezicht van de ouderen en de gemeenschap waartoe zij behoren. Iedere sponsor draagt een bedrag van € 20,- per maand bij. Alle gelden die binnenkomen via dit sponsorprogramma worden volledig besteed in het land van keuze van de individuele sponsor.

Pension & Development Network

WorldGranny is in 2007 mede-oprichter geweest van het Pension & Development Network. In dit netwerk komen deskundigen, verzekeraars, banken, NGO's, pensioenfondsen en adviseurs samen die interesse hebben om micropensioenen te ontwikkelen.

Ook in 2009 was de thuisbasis van het P&D Network het WorldGranny kantoor in Amsterdam. Het doel van het P&D Network is om partijen in Nederland en in ontwikkelingslanden met elkaar in contact te brengen om kennis en expertise in te zetten voor het ontwikkelen van pensioeninitiatieven. Door het opzetten van pensioenvoorzieningen zal de positie van ouderen en hun familie in ontwikkelingslanden structureel verbeteren. Een pensioenstelsel is een adequaat antwoord op de vergrijzingsproblematiek en het demografische transitievraagstuk van veel ontwikkelingslanden.

Het P&D Network bestaat uit een stuurgroep en projectgroepen. De stuurgroep bestaat uit deelnemers van het P&D network - Syntus Achmea, Cardano, FMO, SPF Beheer, het Verbond van Verzekeraars, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en WorldGranny - en komt acht keer per jaar samen om de voortgang te bespreken. Daarnaast wordt er gewerkt met projectgroepen. In 2009 was er een projectgroep voor het project in Nepal, een projectgroep DHAN Foundation India, een projectgroep Communicatie en een projectgroep Training. Deelnemers aan de projectgroepen waren experts van Syntrus Achmea, Spoorwegpensioenfonds, Cardano, Cordares, APG, Vereniging voor Bedrijfstakpensioenfondsen, Netspar, ABN AMRO en twee onafhankelijke consultants.

Het P&D Network kent drie belangrijke taken:

1. Uitwisseling van kennis en informatie over het P&D Network en micropensioenen binnen Nederland, tussen Nederland en ontwikkelingslanden en binnen ontwikkelingslanden. Dit gebeurt door middel van een website, nieuwsbrieven, expert meetings, conferenties en veldbezoeken over (micro) pensioen systemen en gerelateerde onderwerpen.
2. Identificatie van behoeftes vanuit ontwikkelingslanden of vraag om expertise bij projecten, fondsen of plannen gericht op het themapensioen en ontwikkeling. Het P&D Network zet in eerste instantie zelf geen projecten op, maar brengt mensen en organisaties (uit Nederland en ontwikkelingslanden) bij elkaar om ondersteuning te kunnen geven aan het opzetten en verder ontwikkelen van pensioen systemen (de 'makelaarsfunctie')
3. Het geven van trainingen aan organisaties in ontwikkelingslanden op het gebied van pensioensystemen en (het belang van) micropensioenen.

In de afgelopen jaren heeft het P&D Network een breed draagvlak georganiseerd in de Nederlandse pensioenwereld. Van allerlei belangrijke organisaties in pensioennederland is er commitment met het netwerk: financieel en/of in menskracht. Internationaal gezien komt het debat over oudedagsvoorzieningen in ontwikkelingslanden steeds meer samen in het P&D Network. Voor 2010 wil het netwerk deze beide lijnen intensiveren. De beweging in de richting van 'inclusive finance' betekent het toegankelijk maken van financiële producten die voorzien in een inkomen op de oude dag voor arme mensen. Hierin is de lokale context van het desbetreffende land waarin zij opereert belangrijk.

Grannies2Grannies

Grannies 2 Grannies is een initiatief van een aantal Nederlandse oma's die de situatie van oma's in Afrika van nabij kennen en die beseffen hoe groot het verschil is met hun eigen rol als oma. Deze Afrikaanse grootmoeders zorgen voor hun kleinkinderen omdat de ouders zijn overleden of er door ziekte of armoede niet voor kunnen zorgen. De kinderen te eten geven en ze naar school laten gaan is een dagelijks terugkerende opgave. Deze Afrikaanse grootmoeders zorgen voor hun kleinkinderen omdat de ouders zijn overleden of er door ziekte of armoede niet voor kunnen zorgen. De kinderen te eten geven en ze naar school laten gaan is een dagelijks terugkerende opgave. Het doel van G2G is de zorgtaak van deze grootouders te verlichten. G2G is een werkgroep van WorldGranny, een organisatie met als doel de leefsituatie van ouderen in ontwikkelingslanden te verbeteren. G2G ondersteunt een project voor ouderen en hun families in Tanzania in de regio Songea.

Het project

Songea is een kleine stad in het zuiden van Tanzania, dicht bij de grens met Mozambique. Songea is een provinciale hoofdstad in de regio Ruvuma; in de omgeving liggen nog enkele dorpjes. In Songea ondersteunen de grannies een project voor ouderen. Dit wordt uitgevoerd door PADI, een Tanzaniaanse welzijnsorganisatie. G2G heeft binnen dit project gekozen voor de categorie: Steun aan inkomens verwervende activiteiten. Zij zorgen voor de financiële mogelijkheden zodat PADI ook daadwerkelijk de gevraagde steun aan de ouderen kan bieden.

Ontwikkelingen in 2009

De Grannies hebben in 2009 fondsen geworven voor hun project in Songea door onder andere presentaties te geven aan groepen mensen, zichzelf te presenteren op verschillende festivals en door geld in te zamelen op verjaardagsfeesten. Ook hebben de Grannies hun medewerking verleent op het Lustum in het Rijksmuseum en waren zij aanwezig op het seminar in de Nederlandse Bank.

Projectverslagen

De overkoepelende thema's waaronder de ontwikkelingsprojecten vallen die WorldGranny ondersteunt zijn respectievelijk:

- Pensioen en Inkomen: Projecten van het Pension & Development Network
- Social pensions
- Zorg, Familie & Welzijn
- Rechten

Primaire doelgroep is kwetsbare, arme ouderen in ontwikkelingslanden, met de nadruk op oudere vrouwen, die leven onder zeer moeilijke omstandigheden. Deze thematiek komt tot stand in goed overleg met onze lokale partnerorganisaties, evenals het internationale netwerk waar WorldGranny onderdeel van uitmaakt: HelpAge International. Zo wordt ervoor gezorgd dat de ontwikkelingsinitiatieven relevant zijn, de meest urgente problemen aanspreken, aansluiting hebben bij- en aanvullend zijn op bestaande initiatieven – al dan niet voor en met ouderen -, ouderen meer geïntegreerd raken in mainstream ontwikkelingssamenwerking en zo effectief en efficiënt mogelijk zijn.

Het vinden van structurele oplossingen voor problemen waar ouderen in de diverse ontwikkelingslanden mee te maken hebben, om daarmee hun leven duurzaam te verbeteren, is altijd het voornaamste doel. De thema's die WorldGranny als leidraad voor haar werk in ontwikkelingslanden hanteert zorgen voor een complete portfolio, waarin de belangrijkste problemen van ouderen evenals de meest effectieve en efficiënte interventies zijn gerepresenteerd ten behoeve van het welzijn en de structurele versterking van de (onderhandelings)positie van ouderen en diegenen die mogelijk van hen afhankelijk zijn.

Hierbij wordt een combinatie gemaakt van werken met en voor arme, kwetsbare ouderen van nu en werken met en voor de ouderen van de toekomst. Ook het bieden van oplossingen en interventies op korte termijn wordt gecombineerd met oplossingen op en voor de langere termijn.

De aanpak die WorldGranny ondersteunt en ontwikkelt bestaat uit een divers, geïntegreerd complex aan maatregelen en activiteiten. Dit zorgt voor oplossingen die echt werken, die duurzaam verankerd zijn en die ook voort kunnen blijven duren ver nadat wij ons hebben teruggetrokken uit een project of land. De indeling naar thematiek is dus geen absolute scheiding tussen werkzaamheden, maar dient daarentegen als leidraad en richtpunt voor het opnemen van werk.

WorldGranny maakt zich vooral zorgen om de slechte positie die oudere vrouwen vaak innemen in de ontwikkelingslanden. Meer nog dan mannen, zijn zij kwetsbaar voor tegenslag, verlies van inkomen, gezondheid en gebrek aan voorzieningen. Bovendien vervullen zij vaker dan oudere mannen de taak van verzorger voor (klein)kinderen. Het is dan ook voor hen dat WorldGranny met name aandacht vraagt. U kunt dat teruglezen in de hierna volgende beschrijving van de projecten die we dankzij onze donateurs hebben kunnen assisteren.

Pensioen en Inkomen: Projecten Pension & Development Network

Veel ouderen hebben nooit kunnen sparen voor hun oude dag. Ze blijven hun hele leven werken of zijn afhankelijk van hun kinderen, relaties of familieleden. Veel microkredietinstellingen geven ouderen geen lening om een bedrijfje of winkeltje op te zetten om zo een eigen inkomen te vergaren. WorldGranny vindt dat ouderen in een eerdere fase van hun leven moeten kunnen sparen en op een vast inkomen moeten kunnen rekenen bestaande uit een pensioen. Regelmatige inkomsten verminderen kwetsbaarheid, deprivatie en marginalisatie van ouderen.

Het P&D Network is dit jaar met name actief geweest in India en Nepal, daarnaast zijn contacten gelegd in andere Afrikaanse, Aziatische en Latijns-Amerikaanse landen.

India DHAN Foundation

De DHAN Foundation en het P&D Network zijn gezamenlijk betrokken bij het opzetten van een pilot micro-pensioen voorziening voor 25.000 arme mensen in India. In 2009 is de samenwerking met de DHAN Foundation in India officieel bevestigd met de ondertekening van het Memorandum of Understanding (MOU). Samen met de partners HelpAge India, Life Insurance Company en de DHAN Foundation ondertekenden Caroline van Dullemen (WorldGranny), Jacques van der Horst (Syntrus Achmea) en Jan Nijssen (Montea) namens het P&D Network deze MOU op 21 juli 2009. Eind 2009 is er een begin gemaakt met een baseline survey in 20 federaties waar de DHAN Foundation actief is.

Uit deze federaties wordt een selectie gemaakt van 10 locaties waar een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd zal worden en het pensioenproduct begin 2010 zal worden geïntroduceerd. In december 2009 is er een technische missie bestaande uit Jacques van der Horst en Jos van Ophem (beiden Syntrus Achmea) naar India gereisd om de DHAN Foundation te ondersteunen in de studies en de voorbereidingen voor het ontwikkelen van het micro pensioenproduct.

India Shepherd

Shepherd is een organisatie in Tamil Nadu, Zuid India, die onder meer financiële producten toegankelijk maakt voor 53.000 families met een laag inkomen. Shepherd heeft een pensioenproduct ontwikkeld voor haar leden in samenwerking met UTI (United Trust of India).

Sinds februari 2007 nemen meer dan 5.000 vrouwen deel aan een micro pensioen product. Shepherd wil een schaalvergroting binnen dit product doorvoeren, maar alvorens dit te doen is het verzoek aan het Pension & Development Network gedaan of het pensioen product kan worden doorgeïcht door financiële experts. Het P&D Network (Jos van Ophem van Syntrus Achmea) heeft eind 2009 op verzoek van Shepherd een werkbezoek gebracht aan de organisatie en de opdracht aangenomen om te ondersteunen in het uitbouwen van het pensioenproduct van Shepherd. In 2010 zal de samenwerking verder vorm krijgen.

Nepal

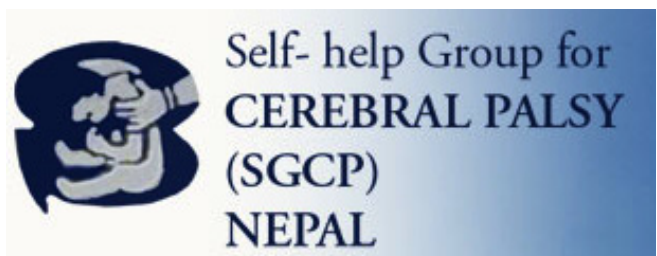
De Nepalese NGO Selfhelp Group for Cerebral Palsy (SGCP), een NGO die 20 jaar ervaring heeft met de zorg voor spastische kinderen en hun ouders in Nepal, kreeg te maken met de behoefte aan een pensioenvoorzieningen voor hun personeel. Familieleden van personeel oefenden druk uit op de medewerkers om een baan in de horeca te gaan zoeken, aangezien daar een goede pensioenvoorziening werd geboden. SGCP heeft samen met de Nederlandse counterpart Stichting Diyalo, het P&D Network benaderd om te ondersteunen in een pensioenproduct voor de medewerkers van SGCP. Het P&D Network (Joep Schouten, onafhankelijke consultant, en Jorrit de Jong van Cardano) heeft met actuariële berekeningen een pensioenmodel ontwikkeld voor de gehele non-profit sector in Nepal.

Er is in 2009 contact gelegd met Micro Finance Institutions in de volgende landen: India, Cambodja, Georgië, Kenia, Laos, Mongolië, Filippijnen en Vietnam. Hier zijn verschillende projectaanvragen uit voort gekomen. Deze zullen naar verwachting in 2010 verder worden behandeld.

Naast activiteiten in bovengenoemde landen is er verder contact gelegd met Oikocredit in Amersfoort. Er heeft een ontmoeting plaatsgevonden tussen het P&D Network en verschillende partners van Oikocredit tijdens hun jaarlijkse meeting, alsmede een ontmoeting met de directie van Oikocredit over de behoefte aan ondersteuning op het gebied van micro pensioenen.

Het P&D Network heeft in samenwerking met Stichting Pensioen Opleidingen (SPO) een trainingsmodule ontwikkeld voor professionals in ontwikkelingslanden op het gebied van ontwerp, implementatie en operationalisatie van pensioen systemen.

Binnen de dragende organisaties van het netwerk is in bestuurlijke gremia het P&D Network gepresenteerd teneinde het draagvlak te verstevigen. Er is een samenwerkingsverband opgestart tussen het P&D Network, de Micro Insurance Association Netherlands (MIAN) en MicroJusticeInitiative (MJI) en het P&D Network werkt actief aan samenwerkingsverbanden met academische instellingen. Op dit moment worden NETSPAR (Universiteit Tilburg) en de Universiteit van Groningen betrokken bij het gezamenlijke pilot project van het P&D Network en de DHAN Foundation in India.

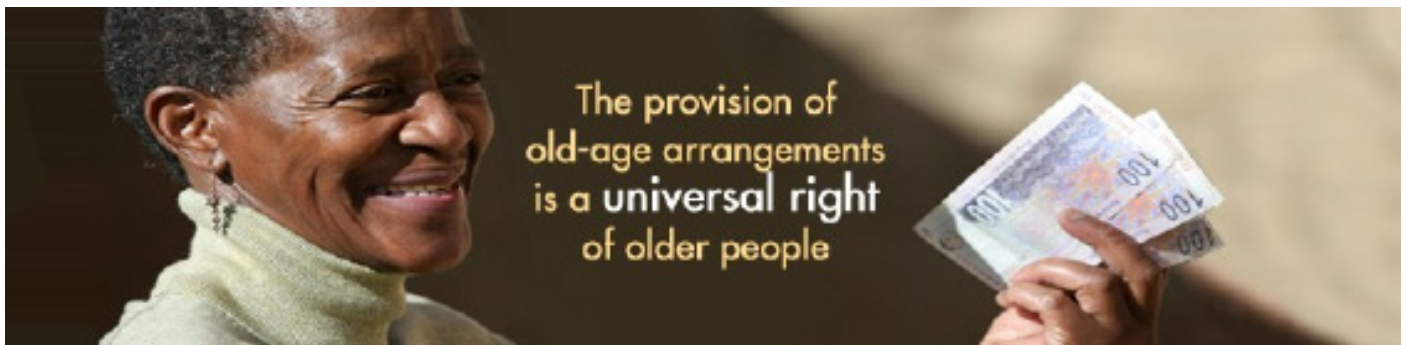

Social Pensions

Het aantal oudere armen in ontwikkelingslanden stijgt. Tweederde ontvangt geen regelmatig inkomen en 100 miljoen mensen leven van minder dan 1 dollar per dag. 20% Van hen is boven de 60 en dit aandeel ouderen is stijgende.

In het Internationale Actieplan van Madrid 2002 zijn door overheden verbintenissen aangegaan om het aantal mensen in extreme armoede in 2015 te halveren (MDGs). In maart 2006 organiseerde de Afrikaanse Unie, in samenwerking met de Zambianse overheid en geholpen door HelpAge International, een regionale conferentie met als doel om cash transfers als onderdeel van een social protection programma's erkend en nagestreefd te krijgen door diverse Afrikaanse overheden. Dit resulteerde in de "Livingstone Declaration", welke werd ondertekend door overheidsfunctionarissen van 13 Afrikaanse landen. In de Livingstone Declaration uiten deze overheden de intentie om cash transfers, waaronder universele sociale pensioenen, binnen drie jaar op te nemen in algemeen binnenlands (ontwikkelings)beleid en in aangaande budgetten. Lesotho, als een van de armste landen ter wereld, implementeerde in 2004 een universeel sociaal pensioen voor alle burgers boven de 70 jaar. Dit kost Lesotho 1.4% van het GDP. In het algemeen zouden de kosten voor een geïntegreerd social protection cash transfer programma, bestaande uit kinderbijslag, een sociaal pensioen en gehandicapten toeslag, wat de meeste ontwikkelingslanden tussen de 2 en 3% van het BNP zou kosten.

Het instellen van een universeel sociaal pensioen- een cash transfer van de overheid aan oudere burgers met regelmatig karakter- is een belangrijke component in het streven naar een internationale social protection floor. WorldGranny is van mening dat de verbetering van de toegang van ouderen tot een diversiteit aan financiële diensten en middelen een belangrijk proces is bij het verminderen van kwetsbaarheid en armoede en het bijdragen aan het welzijn van ouderen. Het instellen van een sociaal- of staatspensioen is een efficiënte manier om (inkomens)armoede van ouderen en diegenen die van hen afhankelijk zijn, direct te verminderen. Uit WorldGranny's eigen onderzoek in Lesotho blijkt dat sociale pensioenen direct aantoonbare en essentiële invloed hebben op het welzijn van kinderen. De pensioenen dragen bij tot een hogere schoolopkomst en betere voeding voor kinderen, en verhogen daarbij de kansen van zeer kwetsbare kinderen. De zekerheid van een regelmatig inkomen vermindert kwetsbaarheid, deprivatie en marginalisatie van ouderen en diegenen die van hen afhankelijk zijn in belangrijke mate en draagt daarmee direct bij aan het realiseren van de MDGs 2015.

Building the case for social pensions in the Developing World

Start project: Januari 2007

Naast de reguliere lokale projecten financiert IFKO, in samenwerking met HelpAge International het Building the Case for Social Pension in the Developing World Project. Deze projecten ondersteunen de wereldwijde lobby voor sociale pensioenen in ontwikkelingslanden. Sociale pensioenen zijn namelijk een goede methode om armoede te verminderen op een manier dat hele gemeenschappen er profijt van hebben. Tevens zorgt het voor een geldinjectie in de lokale economieën.

In 2009 zijn de IFKO projecten voortgezet en uitgebreid. Voortbouwend op de successen van vorig jaar zijn in Afrika de fondsen zwaarder ingezet op werk met de civil society om campagne te voeren voor sociale pensioenen. In Azië worden meer toegepaste activiteiten op het nationale niveau ondernomen. Tevens worden opnieuw cursussen gegeven op een hoog niveau met betrekking tot het ontwerp van beleid rond sociale bescherming. In Latijns Amerika zijn meer intensieve, technische debatten ontstaan terwijl tegelijkertijd het ondersteunen van de civil society wordt gecontinueerd.

Afrika

IFKO's fondsen ondersteunen sinds 2008 activiteiten in Kenia, Malawi, Mozambique, Rwanda, Tanzania, Oeganda en Zambia door middel van gedetailleerde technische werkzaamheden met betrekking tot sociale pensioenen om de politieke processen in de verschillende landen te ondersteunen. Dit werk werd in 2009 voortgezet. De IFKO fondsen voor 2009 zijn grotendeels gebruikt om de vraag naar sociale pensioenen sterker op de agenda te zetten en om onderzoek te doen om deze processen te ondersteunen. De focus lag in 2009 op de landen Kenia, Malawi, Rwanda en Zambia. Het ondersteunen van de civil society was in deze landen sterk verbonden met het verlenen van technische steun. In Kenia, Malawi en Zambia is onderzoek gedaan naar armoedereductie strategieën.

Malawi

In 2009 heeft IFKO fondsen verstrekt aan een consultant voor het opbouwen van civil society activiteiten om sociale pensioenen in Malawi op de kaart te zetten. Deze consultant is een technische adviseur voor het Civil Society Social Protection Platform. Ze voeren campagne voor een universeel Senior Citizen's Entitlement (SCE). Naar aanloop van de verkiezingen in mei is bewustwording gecreëerd door middel van folders, advertenties, radio en tv en er hebben bijeenkomsten plaatsgevonden tussen ouderen en politici. Er is gelobbyd bij de drie grote politieke partijen en er zijn 2 tv-shows en 2 radio-programma's aan het onderwerp gewijd. Dit heeft geresulteerd in een serieus politiek commitment van alle politieke partijen voor het instellen van sociale pensioenen. Tevens worden de verhalen van ouderen beter gehoord en zijn verschillende civil society organisaties bijeengebracht zodat zij sterker kunnen optreden. Ook de winnende presidentskandidaat had sociale pensioenen opgenomen in zijn verkiezingsmanifest. De overheid heeft HelpAge om hulp gevraagd om de situatie van ouderen in Malawi onder de loep te nemen. Dit wordt gezien als essentieel om sociale pensioenen hoger op de politieke agenda te krijgen.

Zambia

De Zambiaanse overheid is een pilot programma begonnen voor universele pensioenen voor 60-plussers. Zowel nationaal als internationaal was men zich hier nauwelijks van bewust. Daarom heeft HelpAge onderzoek gedaan naar de impact van dit pilot programma. De voornaamste activiteiten waren:

- 1) het Katete onderzoek, waarbij onderzoek werd gedaan naar de percepties rondom een pilot pensioen schema. Dit onderzoek was onderdeel van een breder programma rond bewustwording omtrent de impact van sociale pensioenen in lage lonen landen. Het onderzoek kan gebruikt worden voor Zambia en voor het continent.
- 2) Daarnaast heeft de consultant uit Malawi een gedeelte van zijn tijd doorgebracht in Zambia om ook hier te beraadslagen met Civil Society organisaties. Er heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met mensen van het Zambia Social Protection Platform waar afspraken zijn gemaakt voor het versterken van hun strategie. In november is de uitkomst van het onderzoek gepresenteerd aan een publiek van ministeries, lokale NGO's en internationale ontwikkelingspartners en werd zeer goed ontvangen.

Kenia

HelpAge is al sinds lange tijd betrokken bij het debat rond sociale bescherming in Kenia. Sinds 2007 wordt een overheidscomité dat bezig is beleid te ontwikkelen rond sociale bescherming ondersteund. In 2009 zijn deze werkzaamheden voortgezet. In juni 2009 heeft de overheid aangekondigd dat er een cash transfer programma komt over ouderen van 65 jaar en ouder. De armste 65-plussers zullen \$20 per maand ontvangen. Sinds december is dit sociale pensioen beschikbaar voor de allerarmsten waarbij ongeveer 30.000 ouderen bereikt worden. Het feit dat de overheid dit initiatief heeft genomen is een grote stap voorwaarts voor het land. Toch zijn er nog genoeg obstakels op de weg waarbij HelpAge de Keniaanse overheid zal blijven ondersteunen. Daarnaast heeft HelpAge in 2009 een rapport uitgebracht over cash transfers voor ouderen in het Nyando district. De bevindingen van dit rapport worden gebruikt voor uitvoering van de nieuw ingevoerde sociale pensioenen.

Rwanda

In mei 2009 ontving het ARDC een bijzondere uitnodiging van het hoofd van de nationale commissie van cultuur en leiderschap. Deze commissie, genaamd Itorero, in het leven geroepen door de President van Rwanda, tracht de Rwandese cultuur en haar traditionele waardesysteem nieuw leven in te blazen. Centrale thema's zijn: eenheid, sociale cohesie, respect en wederzijdse steun en het creëren van een gemeenschapsgevoel, solidariteit en patriottisme. Het verzoek betrof hulp bij het betrekken van ouderen bij deze commissie omdat zij de culturele waarden het beste kennen en een centrale rol kunnen spelen om deze kennis op jongere generaties over te brengen. De herintroductie van de oude waarden draagt bij aan nation building en ontwikkeling in Rwanda en het bereiken van sociale cohesie en eenheid. Het hoofd van Itorero heeft HAI om assistentie gevraagd in het ondersteunen van ouderen in Rwanda zodat zij zich kunnen organiseren en een plan kunnen ontwikkelen voor de uitvoering van Itorero.

Oeganda

In juli heeft HelpAge een vooraanstaande rol gespeeld in een consortium dat een pilot voor cash transfers in Oeganda heeft ontworpen. Het verkrijgen van deze opdracht heeft veel te maken met de voorbereidende activiteiten van IFKO zoals discussies met vooraanstaande politici en interviews met stakeholders. Ook de ervaring van HelpAge in Oeganda en de rest van de regio heeft een rol gespeeld. Gedurende de zomer werd deze pilot ontworpen. Op dit moment worden systemen op orde gebracht voor de invoering hiervan, de verwachting is dat het pilot programma eind 2010 van start zal gaan. 80.000 mensen zullen dan cash transfers ontvangen.

Azië

In 2009 heeft HelpAge opnieuw de cursus Designing and Implementing Social Transfer Programs georganiseerd waarbij 14 verschillende overheden aanwezig waren. Net als vorig jaar waren verschillende participanten in staat de cursus bij te wonen dankzij sponsoring van IFKO. Op dit moment hebben meer dan 100 personen werkzaam in de regio deze training ontvangen.

Er was ook een Chinese afvaardiging aanwezig, dit is onderdeel van een toenemende focus op dit land waar de overheid momenteel een aantal pilots voor sociale pensioenen heeft opgezet.

Thailand

Een van aanwezige teams kwam uit Thailand en bestond onder andere uit vijf overheidsfunctionarissen. Hierdoor was HelpAge in staat de leiding op zich te nemen voor het formeren van een werkgroep over sociale pensioenen in Thailand eind 2008. Begin 2009 kondigde de Thaise overheid aan de pensioenen uit te breiden naar alle ouderen ouder dan zestig die geen ander vorm van steun krijgen. De werkgroep is nauw betrokken in het debat rond de pensioenen en was mede-organisator van de bijeenkomst "Forum on Sustainable Universal Social Pension".

Filippijnen

In de Filippijnen wordt door de partners van HelpAge al drie jaar gelobbyd voor sociale pensioenen. Gedurende 2009 heeft de overheid een aantal concrete voorstellen gedaan voor het invoeren van sociale pensioenen. Het omzetten van deze voorstellen in een wet is echter een langdurig proces. IFKO heeft een aantal activiteiten gefinancierd waarin aandacht voor dit wetsvoorstel werd gegenereerd. Dit gebeurde onder andere door publieke evenementen met civil society organisaties om bewustwording te creëren en beraadslagingen met lokale overheden. Met succes. Eind 2009 werd de expanded senior citizen act besproken in het congres en in de senaat. Begin 2010 zal de president het wetsvoorstel tekenen waardoor 1,2 miljoen ouderen een pensioen zullen gaan ontvangen.

Vietnam

In Vietnam is de overheid bezig met het opstellen van richtlijnen voor nieuwe wetten voor ouderen. Dit heeft ten dele te maken met de invoering van Decree 67 waarbij wordt gezorgd voor een aantal sociale pensioenen voor ouderen. Om bij te dragen aan het opstellen van deze richtlijnen heeft de lokale partner van HelpAge onderzoek gedaan naar de invoering van dergelijke pensioenen en een aantal aanbevelingen gedaan.

Indonesië

In Indonesië heeft de overheid sinds 2006 pensioen pilot projecten geïmplementeerd in bepaalde regio's. HelpAge heeft samengewerkt met het ministerie van Sociale Zaken om de impact en ervaringen met de invoering te onderzoeken. De voornaamste conclusie was dat sociale pensioenen significante voordelen opleveren voor de ontvangers maar dat er nog veel zwaktes in het systeem zitten wat betreft het bepalen van de doelgroep en het ontvangstmecanisme.

Latijns-Amerika

Sinds 2008 heeft IFKO fondsen verleend voor het opbouwen van capaciteit en het verlenen van advies in Bolivia, Colombia en Peru. Er zijn uitwisselingsbezoeken geweest tussen de verschillende overheden. In 2009 zijn deze activiteiten voortgezet en uitgebreid naar Paraguay en Ecuador. De belangrijkste activiteiten van HelpAge hadden betrekking op het ondersteunen van civil society organisaties voor of van ouderen. Hierdoor zijn zij beter op de hoogte van hun rechten en in staat zijn voor hun belangen op te komen. Deze activiteiten hebben plaatsgevonden in bovengenoemde vijf focuslanden door middel van trainingen voor ouderen en nationale bijeenkomsten van ouderenorganisaties. Daarnaast heeft HelpAge een internationale training georganiseerd over de impact van de invoering van sociale pensioenen in la Paz waarbij participanten uit Bolivia, Ecuador, Paraguay en Peru aanwezig waren. Dit alles heeft er toe geleid dat het belang van sociale pensioenen in Latijns Amerika steeds meer erkend worden.

Ecuador

In Ecuador is in samenwerking met het ministerie voor 'economische en sociale insluiting' een evenement georganiseerd waar voorstellen over een universeel pensioen zijn besproken. Het recht op universeel pensioen is opgenomen in de nieuwe

grondwet in september 2008, men zoekt echter nog naar een goede manier om dit beleid te implementeren. HelpAge heeft gefaciliteerd dat overheidsfunctionarissen uit Ecuador een bezoek konden brengen aan Bolivia, waar sociale pensioenen reeds zijn ingevoerd. De internationale bijeenkomst van HelpAge heeft er zelfs toe geleid dat besproken scenario's zijn opgenomen in het wetsvoorstel voor een universeel pensioen. Daarnaast zijn trainingen aangeboden aan de verschillende ouderenorganisaties en -netwerken. Tevens wordt de dialoog aangegaan met lokale overheden en de academische wereld.

Paraguay

Ook overheidsfunctionarissen uit Paraguay hebben een werkbezoek gebracht aan Bolivia. De hoge overheidsfunctionaris die dit bezoek bracht was zodanig onder de indruk dat ze nu in Paraguay lobbyt voor een ander pensioenmodel. Naar aanleiding van de internationale training die HelpAge organiseerde is nagedacht over het inzetten van een financiële bijdrage voor de allerarmsten, HelpAge heeft gelobbyd voor een benadering naar een meer universeel model. De ouderenorganisaties in Paraguay zijn sterk georganiseerd maar hebben niet de vaardigheden technisch advies te verlenen om zo de overheid te beïnvloeden. Daarom worden voor deze ouderen trainingen verzorgd zodat ze nu kunnen onderhandelen met de nationale overheid over de invoering van pensioenen. In augustus 2009 heeft de senaat sociale pensioenen voor de allerarmsten goedgekeurd. De invoering hiervan zal in 2010 plaatsvinden.

Colombia

In Colombia wordt samengewerkt met de lokale partnerorganisatie Red Tiempos om de bestaande ouderengroepen in kaart te brengen en vervolgens trainingen aan te bieden. In 2009 is een nieuw nationaal netwerk opgezet. Red Tiempos wordt tevens ondersteund in haar contacten met de overheid.

Peru

In Peru bestaat een nationale associatie van ouderen (ANAMPER), deze associatie wordt ondersteund door middel van trainingen in leiderschap en technische vaardigheden met betrekking tot sociale pensioenen. De partners van HelpAge focussen op de dialoog met lokale overheden en met de academische wereld. De directeur van CASPAM, gedurende 2007 partner van WorldGranny, is in 2009 verkozen tot voorzitter van ANAMPER.

Paraguay

In Bolivia bestaan sociale pensioenen al en richt ondersteuning zich nu voornamelijk op de nationale ouderenorganisatie ANAMBO en hun acties tegen landonteigening. Een probleem waar veel ouderen in rurale gebieden mee te maken krijgen. Daarnaast worden vooral oudere vrouwen ondersteund omdat zij de grootste kans hebben op uitsluiting van het pensioenstelsel. Dit gebeurt onder andere door de vrouwen leiderschapstrainingen aan te bieden.

Projectondersteuning in 2009: 176.000 euro

Zorg, Familie en Welzijn

De projecten die binnen Zorg, Familie en Welzijn vallen hebben allen een intergenerationele benadering; voor zover mogelijk worden relaties tussen oudere en jongere generatie versterkt.

WorldGranny hecht veel waarde aan participatie van ouderen in de projectontwikkeling en in lobby activiteiten die gericht zijn op het versterken van ouderen.

Daarnaast zijn de projecten waar mogelijk gericht op duurzaamheid; ouderen niet afhankelijk maken van ondersteuning, bijvoorbeeld door het verstrekken van micro-leningen en door inkomensgenererende activiteiten. Echter in sommige gevallen is dit niet mogelijk, bijvoorbeeld als ouderen zeer oud zijn en fysiek niet veel meer kunnen, of geestelijk achteruit zijn gegaan.

In dit geval zorgt WorldGranny voor het welzijn van de betreffende ouderen.

Activiteiten binnen de projecten kunnen als volgt gecategoriseerd worden:

- Verbeteren van het welzijn van ouderen door voorziening in dagelijkse levensbehoeften zoals voedsel, zeep en verbetering van huisvesting.
- Psycho-sociale ondersteuning door het bij elkaar brengen van ouderen in groepen of in dagopvang, het geven van trainingen en het creëren van leiderschaps capaciteit.
- Het structureel verbeteren van toegang tot inkomen door microfinanciering, lobby bij de overheid (social grants) en inkomensgenererende activiteiten.
- Het verbeteren van gezondheid en welzijn van ouderen door betere toegang tot gezondheidsvoorzieningen, betere voeding en medische check.
- Lobby en bewustwording in Nederland.
- Het versterken van partners door reflexief leren en uitwisseling van methoden.

Ethiopië

Start project: januari 2008

Achtergrond

Ethiopië is momenteel met 70 miljoen inwoners een van de armste landen ter wereld. Meer dan de helft van de bevolking is ondervoed. Meer dan 80% van de Ethiopiërs moet zien rond te komen van minder dan \$2 per dag. Door de relatief stabiele politieke situatie en verbeterde gezondheidszorg wordt de bevolking van Ethiopië steeds ouder. Inmiddels is 5% van de bevolking (3.5 miljoen mensen) ouder dan 60 jaar. De overheid van Ethiopië verstrekt geen sociale pensioenen, wat betekent dat ouderen hun hele leven moeten blijven doorwerken om te overleven.

Lokale partnerorganisaties

Sinds 2008 ondersteunt WorldGranny 'het Social Support for Older People Project' dat geleid wordt door het Voluntas Dei Institute in Addis Abebba. Dit is een lokale organisatie, die tot doel heeft een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de leefsituatie van kwetsbare, arme ouderen. Ouderen die op straat leven worden opgevangen in het St. Michael's House, en voorzien in basisbehoeften zoals voedsel, medische zorg, en in een aantal gevallen onderdak. Het project wordt gecoördineerd en geëvalueerd door HelpAge International, via hun kantoor in Ethiopië.

Activiteiten

Het Voluntas Dei Institute biedt met het St. Michael's House ouderen een veilige, schone omgeving waar ze terecht kunnen voor psychosociale ondersteuning. Ook kunnen ze hier in contact komen met andere ouderen. Het huis heeft een huiskamer waar dagelijks gegeten en gepraat kan worden en is er een kleine kliniek. Daarnaast helpt Voluntas Dei ouderen met het aanvragen van identiteitskaarten bij de lokale overheid die nodig zijn om aanspraak te kunnen maken op medische hulp. Ouderen die meedoen aan het project ontvangen maandelijks een cash transfer waarmee ze extra voedsel en medicijnen betalen. Een gedeelte van dit project richt zich specifiek op oudere vrouwen, hen wordt geleerd traditionele dekens te weven die ze kunnen verkopen om zo voor zichzelf een inkomen genereren. In hun trainings-/werksessie hebben zij tevens de mogelijkheid ervaringen te delen en zo trauma's te overwinnen.

Belangrijkste ontwikkelingen

- 100 ouderen (39 vrouwen en 61 mannen) ontvangen regelmatig cash transfers, voedsel, medicatie, kleding en zeep. Ook worden dekens verstrekt.
- 50 ouderen zijn van de straat gehaald en ondergebracht in verzorgingshuizen.
- 36 kleinkinderen en 85 andere familieleden profiteren van de steun die de ouderen ontvangen.
- 20 oudere vrouwen zijn betrokken bij het maken van traditioneel handwerk voor het genereren van inkomen.
- 20-25 ouderen ontvangen wekelijks gratis medische zorg.

Projectondersteuning in 2009: 13.200,- euro

Tanzania

Achtergrond

In Tanzania hebben HIV, malaria en armoede grote invloed op het dagelijks leven van de bevolking. Hoewel in de omgeving van Morogoro vrouwen traditioneel erfrecht op land hebben, worden zij vaak onder druk gezet om hun land op te geven. Dit zorgt voor toenemende armoede onder voornamelijk oudere vrouwen, wat weer leidt tot isolatie en marginalisatie van deze groep. In 2009 heeft WorldGranny twee projecten in Tanzania ondersteund. Het ene project, in Morogoro, is na een periode van drie jaar succesvol afgerond. Het nieuwe project in Songea is in april 2009 van start gegaan en zal drie jaar lopen.

Project I

Morogoro

Start project: 1 maart 2006 Project afgerond: 1 maart 2009

Lokale partnerorganisatie

'De Morogoro Retired Teachers' Association' (MORETEA) is partner van HelpAge International in Tanzania (HAIT) en is de afgelopen drie jaar gesteund door WorldGranny. Dit project is begin 2009 succesvol afgerond. MORETEA bestaat uit een groep gepensioneerde en bijzonder gemotiveerde docenten, die als doel heeft om de levensomstandigheden van ouderen in Morogoro structureel te verbeteren. Zij doen dit door inkomensgenererende activiteiten voor ouderen op te zetten en in advies- en informatiecentra werk-

shops en trainingen te geven. Veel ouderen die meedoen aan dit project zijn belast met de zorg van kleinkinderen die hun ouders hebben verloren aan AIDS.

Activiteiten

MORETEA is voornamelijk gericht op het creëren van inkomensgenererende activiteiten voor ouderen door middel van het verstrekken van kippen en geiten. Door het fokken en verkopen van deze dieren en dierlijke producten zoals eieren, melk en mest kunnen ouderen beter voorzien in hun dagelijkse levensbehoeften. Daarnaast wordt er veel gedaan aan het verzorgen van voorlichting op het gebied van armoede gerelateerde ziekten. Met name HIV en malaria worden uitvoerig behandeld in de vorm van seminars. Door middel van peer counselors geven ouderen informatie aan elkaar door. Door middel van huisbezoeken en monitoring door MORETEA-medewerkers worden ouderen begeleid in hun nieuwe bestaan.

Belangrijkste ontwikkelingen

- 210 ouderen hebben in seminars voorlichting gekregen over armoede gerelateerde ziekten zoals malaria en HIV/AIDS en hebben deze kennis verspreid via peer counseling aan 3968 ouderen waarvan 2121 vrouwen.
- Er zijn in totaal 103 kippen en 111 geiten verstrekt.
- Door middel van regelmatige huisbezoeken heeft MORETEA goed bij kunnen houden hoe ouderen vooruitgang hebben geboekt met hun nieuwe kennis en activiteiten.
- Ook is gesignaleerd dat het gebruik van geïmpregneerde muggennetten in het gebied is uitgebreid dankzij het project.
- In totaal hebben 382 ouderen rechtstreeks geprofiteerd van het MORETEA project gedurende de drie jaar dat het heeft gelopen, 211 daarvan waren vrouwen, 171 mannen.
- Nog eens 460 verweesde kleinkinderen, kinderen en andere familie hebben baat gehad bij de verbeterde situatie van de participerende ouderen. Daarbovenop is de leefsituatie van nog eens 800 mensen indirect verbeterd.
- In het algemeen heeft dit project de positie van ouderen versterkt.

Projectondersteuning in 2009: 0,- euro

Project II

Songea

Start project: april 2009

Lokale partnerorganisatie

In april 2009 is WorldGranny gestart met de ondersteuning van een nieuw driejarig project dat uitgevoerd wordt door de lokale organisatie 'Tanzania Mission to the Poor and Disabled' (PADI), gelegen in Songea, Tanzania. Het project heet 'Improve Access to Health Rights and Entitlements for Older People and their Dependents' en heeft als doel het realiseren danwel verbeteren van de rechten en mogelijkheden van ouderen ten aanzien van de gezondheidszorg en -voorzieningen. Er is door de regering van Tanzania indrukwekkende vooruitgang geboekt ten aanzien van het opnemen van ouderen in het beleid over basisgezondheidszorg. Echter de implementatie van dit beleid, zoals gratis gezondheidszorg voor mensen van 60 jaar en ouder, is vaak niet succesvol op lokaal gebied, vanwege gebrek aan kennis en ervaring bij de lokale autoriteiten.

Activiteiten

Er worden activiteiten georganiseerd om het bewustzijn onder ouderen te verhogen over beschikbare diensten van de gezondheidszorg en over de toegang tot deze diensten. Daarnaast worden de capaciteiten van de kabinetsraad verbeterd om samen te werken met oudere mensen en met organisaties in de samenleving om zo samen de gezondheidsproblemen van ouderen aan te pakken. Ook worden de mogelijkheden van ouderen om inkomen te genereren en om toegang te krijgen tot sociale veiligheid aangepakt.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Het 'Community Health Fund' (CHF) is opgezet om ouderen en hun familieleden te ondersteunen bij het toegang krijgen tot medische diensten. Dit komt neer op een soort ziektekostenverzekering. Vanaf augustus 2009 zijn 619 ouderen (350 vrouwen & 296 mannen) en 3.095 familieleden (1578 & 1517 mannen) die afhankelijk van hen zijn, voor een periode van twaalf maanden geregistreerd als leden van de CHF.
- 30 arme families die geleid worden door kwetsbare ouderen (16 vrouwen, 14 mannen) van 60 jaar en ouder zijn geselecteerd om inkomensgenererende activiteiten te ontplooiën.
- Er is gratis medische verzorging verleend aan 111 ouderen (67 vrouwen & 34 mannen).

Het Songea project is geadopteerd door de Granny2Granny groep. Zij halen alle fondsen binnen voor de ondersteuning van dit project.

*Projectondersteuning in 2009:
5.000,- euro*

Vietnam

Start project: 1 oktober 2007

Achtergrond

In Vietnam zijn armoede, gebrekkige gezondheid en onvoldoende toegang tot zorg de kernproblemen voor ouderen en in het bijzonder etnische minderheden. Er zijn specifieke gezondheidsproblemen in de provincie Thai Nguyen, onder andere HIV/AIDS. Slechts twee procent van de vrouwen ontvangt inkomensondersteuning en maar ongeveer een kwart van deze vrouwen heeft een zorgverzekering. De meeste ouderen ontvangen geen pensioen.

Partnerorganisatie

Het project in Vietnam wordt uitgevoerd door HelpAge International en de 'Vietnam Women's Union' (VWU). De VWU is een grote organisatie met ruim 28.000 medewerkers verspreid over heel Vietnam. De VWU heeft expertise op onder andere het gebied van inkomen, microkrediet, gezondheid en HIV/AIDS bestrijding. WorldGranny steunt in samenwerking met VWU een aantal 'Intergenerational Self Help Clubs' (ISHC) in gemeenschappen in de noordelijke hoogland regio, een van de armste regio's van Vietnam. Deze ISHC's zijn opgezet om het leven en de gezondheid van de meest achtergestelde groepen te verbeteren.

Activiteiten

In deze 'Intergenerational Self Help Clubs' bespreken achtergestelde groepen hun behoeftes over gezondheidszorg, ziektekosten en kostwinning en wordt bekeken wat verbeterd kan worden. Dit heeft geleid tot een verbeterde toegang tot kredieten, betere mogelijkheden om inkomen te genereren, verbeterde gezondheidszorg en ziektekostenverzekeringen. Het project steunt tevens de ontwikkeling en de promotie van samenwerking tussen burgers en de overheid. Het project richt zich voornamelijk op oudere vrouwen.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Er zijn momenteel 61 ISHC's waardoor het project 3.221 ISHC-leden steunt waarvan 2.148 leden ouder zijn dan 55 jaar en 2389 leden vrouw zijn. Indirect profiteren 9.250 familieleden en 19.200 gemeenschapsleden
- In alle 61 clubs zijn gemiddeld twee Inkomens Genererende Activiteiten trainingen georganiseerd. De trainingen zijn door 2.335 ISHC leden bezocht en door 15.000 niet leden.
- In het afgelopen jaar zijn 119 voorlichtingsgesprekken gehouden in de ISHC over gezondheid en ouderdom. Daarnaast worden regelmatig gezondheidscontroles uitgevoerd.
- In totaal waren er 120 campagnes ter preventie van HIV/AIDS met 12.000 aanwezigen.
- In de ISHC's zijn trainingen over thuis- en zelfzorg gegeven. Er zijn 344 vrijwilligers getraind die deze thuiszorg kunnen geven. Nu worden er 412 ouderen geholpen.

- Vrouwenemancipatie en –participatie wordt ondersteund. 1890 oudere vrouwen zijn lid van de ISHC's, 1142 vrouwen hebben IGA leningen ontvangen, 398 oudere vrouwen ontvangen wekelijks thuiszorg, 1890 vrouwen hebben minstens 2 gezondheidschecks gehad en 1341 vrouwen hebben nu een zorgverzekering.
- Door inkomensgenererende activiteiten houden nu 2.037 leden varkens, koeien en kippen. 124 groepen hebben een klein bedrijfje opgezet. 710 Leden hebben een lening kunnen krijgen en 176 leden zijn geholpen met het verkrijgen van een oudedagvoorziening. 74% van de beneficianten zijn vrouw.
- In alle 61 ISHC's is men gestart met het opzetten van hun eigen 'Club Fonds'. Dit fonds wordt gebruikt voor het voortzetten en uitbreiden van clubactiviteiten nadat het project is afgelopen.
- Door de gezondheidsvoorlichting zorgt nu 86,3% van de leden voor zelfhulp en voldoende lichaamsbeweging. 1227 leden hebben toegang tot de gezondheidszorg, 487 mensen hebben medicijnen gekregen en in totaal zijn er in het laatste half jaar 5.045 gezondheidscontroles uitgevoerd. Ook hebben 24 mensen met HIV/AIDS toegang gekregen tot anti-retroviral therapy.

*Projectondersteuning in 2009:
10.560,- euro*

Oeganda

Start project: 1 juli 2007

Achtergrond

In Oeganda wonen ongeveer 32 miljoen mensen. Het land is ongeveer 7 keer zo groot als Nederland. Ouderen in dit door HIV/aids geteisterd land, leven voornamelijk van kleinschalige landbouw. Daarnaast is er wat veehouderij en zijn er wat kippen, varkens en af en toe een koe.

Lokale partnerorganisatie

WorldGranny ondersteunt in Oeganda de projecten van de lokale organisatie 'Phoebe Education Fund for AIDS Orphans' (PEFO) die zich bevindt in het landelijk gebied van het district van Jinja. PEFO is opgericht in 2003 en streeft naar een samenleving waarin weeskinderen en andere arme, kwetsbare kinderen zelfredzaamheid en zelfrespect kunnen realiseren. Om dit te bewerkstelligen op een duurzame manier, worden de (groot)ouders economisch en sociaal gesteund.

PEFO wil dat deze (groot)ouders hun oude dag kunnen beleven zonder gebreken en armoede, en dat zij worden erkend en gesteund vanwege hun belangrijke rol in de Oegandese samenleving.

Activiteiten

Binnen het project zijn verschillende ouderengroepen opgericht, de 'Granny Groups'. Deze groepen komen wekelijks bijeen om dagelijkse problemen (zorg voor zieke kinderen, scholing van kleinkinderen etc.) te bespreken. Hierdoor beseffen de ouderen dat zij er niet alleen voor staan en krijgen zij meer zelfvertrouwen. De groepen zijn ook een middel om de stem van ouderen op de kaart te zetten. Bijvoorbeeld door mobilisatie tijdens wereld ouderendag op 1 oktober.

Daarnaast tracht PEFO op innovatieve manieren de sociaaleconomische positie van ouderen in zes gemeenschappen te verbeteren, bijvoorbeeld door nieuwe zaaitechnieken. Ook is er een varkenshouderij gerealiseerd, waardoor de ouderen kunnen voorzien in hun eigen inkomen. Daarnaast wordt er gezondheidsvoorlichting en voorlichting over gezond en gebalanceerd eten gegeven.

Belangrijkste ontwikkelingen 2009

- Dit jaar zijn 3 nieuwe 'Granny Groups' opgericht en worden 200 ouderen ondersteund.
- Het voedselproject heeft inmiddels een doorstart gemaakt. Van het geven van voedselondersteuning, zoals suiker en olie, is men overstapt naar het geven van bonen en maïs om te planten, zodat de ouderen zelf duurzaam in hun voedsel kunnen voorzien. Er is een pilot ontwikkeld voor 156 ouderen en PEFO probeert nu de strategie te optimaliseren.
- 200 kinderen worden ondersteund in hun schoolgelden.
- 12 ouderen kregen dit jaar een zwangere zeug van de varkensfokkerij, zodat zij een nest krijgen wat zij kunnen opkweken. Hierdoor hebben zij binnen drie maanden kapitaal om de dieren verder te verzorgen. Helaas viel de voortplanting van de zeugen dit jaar tegen, waardoor minder ouderen een zeug hebben ontvangen.
- Wel zijn er 56 ouderen getraind om deze activiteiten te ontplooiën.
- 7 ouderen hebben dit jaar hun ontvangen microkrediet afbetaald en een nieuwe lening ontvangen.
- 51 ouderen zijn getraind in het opzetten van handeltjes en het laten groeien van omzet.
- 149 ouderen zijn in een gratis medisch kamp gediagnosticeerd. Andere medische activiteiten zijn niet ontwikkeld, nadat WorldGranny heeft aangegeven alleen structurele voorzieningen te willen ondersteunen. PEFO heeft toen aangevraagd om deze budgetpost te vervangen voor het bouwen van twee huizen voor de ouderen.

Projectondersteuning 2009: 24.500,- euro

Zambia

Start project: 1 maart 2005

Achtergrond

Zambia is een van de armste landen van de wereld met een bevolking van 11 miljoen mensen verdeeld over meer dan 70 etnische groepen. Het land is zwaar getroffen door HIV/AIDS en heeft grote problemen door met voedselvoorziening, schoon water en sanitair. Wezen en andere kwetsbare kinderen worden vaak verzorgd door grootouders, omdat de ouders zijn overleden.

Lokale partnerorganisatie

WorldGranny steunt, in samenwerking met de lokale NGO 'Family Health Trust', een aantal weduwegroepen in de gemeenschappen van het stedelijke Kalikiliki (een voormalige sloppenwijk in hoofdstad Lusaka) en landelijk Kang'omba (bij de stad Kabwe). Het doel van deze samenwerking is om de kwaliteit van leven te verbeteren van de grootmoeders die zorgen voor hun kleinkinderen. Dit gebeurt onder andere door het verstrekken van maandelijkse voedselvoorraden en geldelijke toelagen, en het geven van psychosociale ondersteuning. Groepen in beide omgevingen zijn begonnen met inkomensgenererende activiteiten en ondanks de verminderde economie is de meerderheid van de ouderen in staat om rond te komen.

Activiteiten

De weduwegroep in Kalikiliki heeft in 2008 een baksteenmachine ontvangen en de weduwengroep in Kang'omba een maïsmolen. De start van de inkomensgenererende activiteiten was moeizaam door allerlei factoren van buitenaf.

Overstromingen zorgden ervoor dat de baksteenmachine niet vervoerd kon worden, maar uiteindelijk is deze aangekomen op de plek van bestemming. Vervolgens waren er opstartproblemen met het in gebruik nemen van de machine. Ook was er een cholera epidemie waardoor transport maanden stil lag en moest er eerst land worden gezocht voor er een schuur voor de maïsmachine kon worden gebouwd. Ook is de economische crisis in Zambia voelbaar. De lokale munt, de Kwacha devalueert en men kan voor eenzelfde bedrag minder voedsel kopen. Maar de machine werpt zijn vruchten af. Men kan 200 bakstenen per dag maken, tegen 80-85 met de hand. Een van de verdiensten van het project is om het inkomen van de twee machines te gebruiken om weduwen die met het donorgeld geen uitkering konden krijgen te voorzien van een toelage van het verdiende geld. Dit is een eerste stap op weg naar zelfvoorzienendheid.

Belangrijkste ontwikkelingen 2009

- Noodgedwongen is geld van de inkomensgenererende activiteiten ingezet om alle huishoudens te kunnen voorzien van een maandelijkse geldelijke toelage.
- Het was lastig om de wekelijkse bijeenkomsten te organiseren waar ouderen psychosociaal worden bijgestaan onder de aanhoudende regens.
- Naast de maïsmolen is een huis gebouwd voor diegene die zorg draagt voor de molen en er is een jongere in dienst genomen om de graanmolen te bedienen.
- Er zijn trainingen gegeven over sparen en lenen, zodat de grootouders zelf geld kunnen gaan genereren. Ze zijn getraind in financieel beheer en het opzetten van micro-spaar en kredietgroepen. Deze groepen worden volgend jaar uitgebouwd. Zaad en mest is verstrekt aan 22 huishoudens, zodat de grootouders hun eigen voedsel kunnen verbouwen.

*Projectondersteuning in 2009:
38.612,- euro*

Zuid-Afrika

Start project: 1 maart 2006

Achtergrond

Armoede is endemisch in de Zuidafrikaanse townships en leidt, in combinatie met weinig sociale voorzieningen, beperkte gezondheidszorg en weinig werkgelegenheid vaak tot moeilijke situaties voor gezinnen. Zuid-Afrikaanse ouderen kunnen daardoor op weinig zorg rekenen op hun oude dag, maar hebben in het huidige Zuid-Afrika tegelijkertijd veel meer zorgtaken. Zij moeten voor hun kleinkinderen zorgen als hun ouders overleden zijn aan de gevolgen van HIV/AIDS, terwijl hun eigen krachten afnemen. Zij wonen vaak in vochtige, overbevolkte en slecht geïsoleerde huizen met slechte hygiëne. In Zuid-Afrika hebben oudere vrouwen vanaf 60 en oudere mannen vanaf 63 recht op een klein staatspensioen, maar door de hoge werkloosheid moeten zij met dit pensioen vaak het hele huishouden onderhouden.

Lokale partnerorganisatie

In Zuid-Afrika werkt de lokale organisatie 'Ikamva Labantu', wat 'future of our nation' betekent, samen met 17 Senioren Clubs. 'Ikamva Labantu' helpt ouderen in de townships in Kaapstad die zorgen voor hun kleinkinderen. Problemen in deze townships zijn criminaliteit, alcoholisme, en hoge werkloosheid.

Traditionele familiestructuren zijn, behalve door de AIDS-epidemie ook door het voormalige apartheidregime ontwricht. Via de Senioren Clubs bedient het project 650 ouderen.

Activiteiten

De ouderen krijgen bij 'Ikamva Labantu' dagelijkse maaltijden, handvaardigheid, doen fysieke oefeningen, krijgen zorg en gezondheidsvoorlichting en vieren speciale gelegenheden. Ook bieden de activiteitcentra hulp bij het aanvragen van pensioenen, uitkeringen voor handicaps etc. Tenslotte leren 30 ouderen hoe zij het beste om kunnen gaan met conflicten. Ook wordt het 'hotbox' project ondersteund. De hotbox is de Zuid-Afrikaanse versie van de hooikist die maakt dat men energiezuinig en gezonder kookt en eet. De ouderen maken deze hotbox in de werkplaats, waardoor ze inkomen genereren en actief worden. De hotbox is niet moeilijk te produceren wat past bij het relatief langzamere denken en handelen in ouderdom en het gebrek aan scholing van veel ouderen.

Belangrijkste ontwikkelingen 2009

- Er is een trainingshandboek ontwikkeld dat ouderen informeert over het produceren van de hotbox en er zijn trainingen gegeven door de coördinator handvaardigheid. Ouderen en club assistenten zijn opgeleid tot trainers en hebben geleerd hoe ze hun vaardigheden kunnen overbrengen op anderen.
- Er is aantal activiteiten georganiseerd door de club assistenten op het gebied van gezondheidszorg, waaronder oogcontroles en verschillende therapeutische activiteiten, zoals hydrotherapie, fysiotherapie, aromatherapie, en enkele fysieke oefeningen.
- Ook worden ouderen begeleid in het uitdenken van gezonde weekmenu's.
- De club heeft door donaties transport kunnen organiseren voor clubleden die minder mobiel zijn en anders niet in de mogelijkheid zouden zijn om naar de club te komen en deel te nemen aan het dagelijkse programma.
- Het huidige programma is geëvalueerd door het management en de staf van 'Ikamva Labantu'. Er heeft een workshop plaatsgevonden waarin de ouderen hun behoeften en gedachten konden uitspreken, waardoor 'Ikamva Labantu' in staat werd gesteld om hun programma's te verbeteren.
- Er was in 2009 een Culturele Dag, waarin alle senioren hun talenten, vaardigheden en producten lieten zien op een expositie. Hiermee verhogen ze de bewustwording van de positie van senioren in de maatschappij.

Projectondersteuning in 2009: 42.868,- euro

Soedan

Start project: 1 september 2008

Project afgerond: april 2009

Achtergrond

Soedan heeft een bevolking van ongeveer 39 miljoen mensen. Door het geweld van de burgeroorlog in Zuid-Soedan, die van 1954 tot 2005 duurde en waarin bijna 2 miljoen mensen om het leven kwamen, zijn meer dan 4 miljoen mensen op de vlucht geslagen. Door de lange duur van het conflict zijn de infrastructuur en de economie ernstig verstoord. Ouderen zijn in een (post)conflict situatie zeer kwetsbaar, zij zijn vaak een vergeten groep. Zij moeten leven in geïmproviseerde onderkomens waardoor ze bloot worden gesteld aan ziekten. Daarnaast hebben ze vaak geen voedselzekerheid of toegang tot medische voorzieningen.

Lokale partnerorganisatie

HelpAge International werkt sinds 1984 in Soedan en is actief in het lobbyen ter verbetering van de positie van ouderen in conflictgebieden. Daarnaast implementeert HelpAge programma's om de positie van ouderen daadwerkelijk te verbeteren. In 1998/1999 startte HelpAge International een programma voor kwetsbare ouderen in Juba in het zuiden van Soedan. Dit programma richtte zich op toegang tot gezondheidszorg, onderkomens, water en sanitaire voorzieningen, betere voedselzekerheid, het verstrekken van dagelijkse huishoudelijke benodigdheden en pleitte voor meer aandacht voor ouderen.

In de afgelopen jaren heeft HelpAge haar aandachtsgebieden verschoven naar gemeenschappen buiten Juba en heeft daardoor zeer geïsoleerd levende ouderen kunnen bereiken die vaak al 20 jaar in marginale omstandigheden wonen.

Activiteiten

Een terugkerend probleem voor ouderen blijkt adequate huisvesting te zijn, de meeste zeer kwetsbare ouderen leven in verzakte hutten of in tijdelijke onderkomens gemaakt van tentzeil. Tijdens het regenseizoen lekken de hutten en daardoor leven ouderen in vochtige omstandigheden en lopen ze het risico op longontsteking. Het doel van dit project is het bouwen van permanente huisvesting voor 50 tot 100 zeer kwetsbare ouderen die terugkeren naar hun dorpen na het beëindigen van de burgeroorlog in Zuid-Soedan. De voorzieningen worden met lokale materialen gebouwd en met lokale mankracht. Het project vindt plaats in 6 dorpen in Juba County, genaamd Kworjik Luri, Joppa, Rhombur, Juba Town, Kagwada en Rokon Road.

Belangrijkste ontwikkelingen 2009

- In 2009 is het project succesvol afgerond en zijn de huizen afgebouwd voor 50 zeer kwetsbare ouderen, waarvan 37 vrouwen en 13 mannen, in Soedan. De ouderen die dankzij het project een huis hebben gekregen, geven aan dat dit een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het verbeteren van hun levenskwaliteit. Ze zijn niet langer afhankelijk van anderen in het vinden van onderdak en zijn beschermd tegen diefstal, kou en regen. De ouderen leven niet langer geïsoleerd en hebben hun waardigheid en respect teruggevonden.
- Bij sommige ouderen wonen familie en vrienden in. Dit draagt bij aan het welzijn van zowel de ouderen als van de familie en vrienden, aangezien ze voor elkaar zorgen en elkaar gezelschap houden.

*Projectondersteuning in 2009:
45.000,- euro*

Laos

Start project: 1 juli 2007

Achtergrond

Laos heeft bijna 6 miljoen inwoners en is het op vijf na armste land van Azië. Binnen Laos heeft de provincie Luang Prabang prioriteit wat betreft projecten gericht op armoedebestrijding. Deze provincie telt 246 bijzonder arme dorpsgemeenschappen en 12.964 zeer arme gezinnen. Het Pak Xeng district, welk gebied valt binnen Luang Prabang, is een van de allerarmste districten van Laos. Het merendeel van de bevolking in de projectdorpen leeft van het verbouwen van rijst en/of het houden van vee.

Lokale partnerorganisatie

WorldGranny ondersteunt in Laos de projecten van de 'Lao Red Cross'. In 1993 is het Laotiaanse Red Cross (Rode Kruis) officieel erkend als onafhankelijke Nationale Rode Kruis Organisatie. Als maatschappelijke organisatie speelt het LRC een rol in het ondersteunen van overheidstaken en richt het zich op het verbeteren van de levenskwaliteit van achtergestelde groepen, waarbij de focus ligt op het verbeteren van de gezondheidszorg en humanitaire acties. Oudere mensen worden gerekend tot de meest achtergestelde groepen, maar spelen daarnaast een belangrijke rol voor hun families en gemeenschappen. Het LRC streeft ernaar de gezondheidssituatie van oudere mensen te verbeteren en hun deelname in projecten te stimuleren.

Activiteiten

Doel van het project is het verbeteren van de gezondheidssituatie van oudere mensen. Verder ook het opbouwen van capaciteit van gezondheidswerkers en toename van toegang tot informatie over gezondheidszorg en services op dorpsniveau en door toename van goede sanitaire voorzieningen.

Belangrijkste ontwikkelingen 2009

- Het uitvoeren van een nulmeting in het veld. In totaal zijn er in 20 dorpen nulmetingen uitgevoerd.
- In het project zijn 12 Oudere Inwoners Groepen (OIG's) opgezet en getraind, met een totaal deelnemersaantal van 351 ouderen, waarvan 280 vrouwen. Ze managen verschillende projectactiviteiten en hebben een eigen fonds opgezet door maandelijkse contributies in te zamelen
- Er zijn 21 vrijwillige gezondheidswerkers in 7 verschillende dorpen opgeleid in basis gezondheidszorg, dorpshygiëne en bewustwording over gezondheidszorg. Als aanvulling op deze training hebben 11 vrijwilligers de buurprovincie bezocht om het goed functionerende systeem van de medicijnenbank te bekijken.
- Het verzorgen van huisbezoeken door getrainde vrijwilligers uit de dorpen.
- Het voorzien in gezondheidsmaterialen. Het project ondersteunde de productie van materialen die gebruikt konden worden in dorpshygiëne trainingssessies.
- In het project zijn 412 huishoudens voorzien van flush latrines in 6 dorpen waar een goede waterbron aanwezig is.
- Twee vrijwilligers in elk dorp kregen extra training om medicijnvoorraden aan te leggen en bij te houden in de dorpen. Hierdoor hebben dorpsbewoners makkelijker toegang tot 27 veelgebruikte medicijnen.

*Projectondersteuning in 2009:
15.719,- euro*

Sri Lanka

Project I

Shanthiham

Start project: 1 februari 2008

Achtergrond

Sri Lanka werd jarenlang geteisterd door een burgeroorlog. Het gebied was net wat rustiger geworden toen de tsunami toesloeg en hele families wegvaagde en ontwrichtte. In mei 2009 is na 26 jaar eindelijk een einde gekomen aan de burgeroorlog, hoewel sommige gebieden nog steeds onveilig zijn. De noordelijke regio in Sri Lanka is daarom nog steeds moeilijk bereikbaar. Veel hulpgoederen in dit gebied zijn extreem duur of bereiken het getroffen gebied niet doordat ze in beslag genomen worden.

Lokale partnerorganisatie

Oudere slachtoffers van de tsunami krijgen speciale aandacht van het IFKO. In Noord Sri Lanka werkt de organisatie Shanthiham aan wederopbouw na deze ramp. Door middel van brede voorlichting aan door de tsunami beïnvloede gemeenschappen worden de psychosociale effecten van de tsunami (her)kenbaar gemaakt. Shanthiham verzorgt praktische hulp en draagt bij aan het verbeteren van de leefsituatie en het verlichten van de zware lasten die de bevolking van Mamunai, Chempiyanpattu en Vatharayan met zich meedragen. Shanthiham is een kleine organisatie die steeds meer erkenning krijgt als regionaal centrum voor geestelijke gezondheidszorg. Vele organisaties sturen hun werknemers naar Shanthiham voor cursussen in "Community Mental Health" en "Mental Health Awareness".

Activiteiten

Doel van dit project is het trainen van een groep vrijwilligers die een team zullen vormen voor ouderenzorg, het bieden van humanitaire, psychosociale en urgente medische hulp aan ouderen levend onder de armoedegrens en opkomen voor de specifieke belangen van ouderen. In mei 2009 is begonnen met de derde een laatste fase van het project die begin 2010 afgerond moet zijn. In elke periode zijn socio-psychologische diensten verleent in vier gemeenschappen, zodat in totaal 12 gemeenschappen bereikt worden. Er is een specifiek interventieprogramma voor noodsituaties, specifiek gericht op oudere mensen. Ook zijn er een aantal sociale interventies. De nadruk ligt daarbij vooral op materiële steun en onderwijsmaterialen voor schoolgaande kinderen en levering van huishoudelijke goederen voor ouderen.

Belangrijkste ontwikkelingen

De tweede fase activiteiten zijn per maart 2009 afgesloten met ceremoniële bijeenkomsten.

In de tweede fase is het volgende gebeurd:

- 6 programma's voor kleine groepen met 110 participanten, 21 algemene en specifieke programma's met 423 participanten en 4 basisgroep trainingen met 42 participanten.
- 9 ouderen activiteitengroepen met 87 sessies en 35 participanten, 11 kindergroepen met 37 sessies en 72 participanten, 5 vrouwengroepen met 18 sessies en 43 participanten en 1 jeugdgroep met 7 participanten.
- 69 familie-interventies bij 39 families en 216 individuele interventies.
- 307 personen hebben materiële steun ontvangen.
- Sinds de start van het programma in februari 2008 hebben 5415 mensen profijt gehad van de programma's waarvan 2596 mannen en 2599 vrouwen. Indirect hebben 21.660 mensen geprofiteerd.

Projectondersteuning Project 1 in 2009: 118.068,- euro

Project II

Sarvodaya

Start project: 1 februari 2008

Achtergrond

De socio-economische situatie in Sri Lanka brengt veel ouderen in een moeilijk situatie omdat traditioneel geaccepteerde normen waarbij kinderen voor hun ouders zorgen steeds meer onder druk komen te staan. Daarom worden door de overheid, non-gouvernementele organisaties en private organisaties steeds meer tehuizen opgericht.

Lokale partnerorganisatie

De organisatie Sarvodaya ondersteunt ouderen in Hikkaduwa en Gampaha. De overheid in Sri Lanka heeft weinig aandacht voor ouderen. Daarom zijn er twee tehuizen opgezet die zorg bieden aan 30 ouderen (15 mannen & 15 vrouwen) in Hikkaduwa en 8 oudere vrouwen in Gampaha.

Activiteiten

In beide tehuizen worden de ouderen voorzien van voedsel, kleding en medische behandeling. Er worden religieuze (boeddhistische) activiteiten aangeboden en religieuze feestdagen gevierd. Maandelijks komt er een dokter langs en af en toe wordt er een uitstapje georganiseerd om de ouderen wat afleiding te bezorgen.

Belangrijkste ontwikkelingen

- In beide tehuizen is stilgestaan bij religieuze feestdagen en rituelen.
- In beide tehuizen worden elke twee maanden familiebijeenkomsten georganiseerd.
- In beide tehuizen hebben gekwalificeerde dokters en verpleegsters de gezondheid van de ouderen maandelijks gecheckt.
- In beide tehuizen hebben de ouderen naai- & handwerk verricht.
- In beide tehuizen hebben ouderen in de tuin gewerkt waar zij eerder groente en fruit geplant hadden.
- In Hikkaduwa is de keuken vervangen en is een nieuw dak gebouwd.
- In Hikkaduwa heeft een bijeenkomst tussen ouderen en scholieren plaatsgevonden en hebben kinderen een musical opgevoerd voor de ouderen.
- In Gampaha blijven de ouderen in contact met de dorpsbewoners.

*Projectondersteuning project 2 in 2009:
34.064,- euro*

Peru

Start project: 1 mei 2008

Achtergrond

In Villa Maria de Triunfo en Rimac, twee van de districten van de hoofdstad Lima, is het grootste gedeelte van de bevolking arm. Er zijn niet voldoende middelen beschikbaar om te voorzien in basisbehoeften als voldoende voedsel en medicijnen. Het grootste gedeelte van de ouderen heeft een slechte gezondheid; dit is van directe invloed op hun zelfredzaamheid.

Lokale partnerorganisatie

Het doel van CASPAM (Centrum van Sociale Ondersteuning voor Ouderen) is het verbeteren van de kwaliteit van leven en het bevorderen van nieuwe actieve, gezonde, productieve en culturele leefstijlen van ouderen. CASPAM richt zich op ouderen en gezinnen met minderjarige kinderen. Tegelijkertijd worden activiteiten ondernomen om ouderen bewust te maken van hun rechten. CASPAM heeft in 2009 een prijs gewonnen voor haar werkzaamheden voor de ouderen in Peru. De huidige activiteiten stellen CASPAM in staat ook elders dergelijke projecten op te starten.

Activiteiten

CASPAM organiseert kenniscampagnes en workshops voor en met ouderen over preventie van ziektes, bevordering van de gezondheid en kennis over een gezonde levensstijl. Daarnaast worden er workshops gegeven aan zelfstandige ouderen, waarbij vaardigheden worden doorgegeven over

kleine ondernemingen. Er worden activiteiten georganiseerd op het gebied van sport en recreatie. Er is een medicijnenbank opgezet om meer medicijnen beschikbaar te stellen voor ouderen. Ook is er een groep vrijwillige sociaal werkers, die op huisbezoek gaan bij de ouderen in de wijk. Een aantal ouderen heeft ondersteuning gekregen bij reparaties aan hun huis, anderen een bijdrage voor het betalen van medische behandelingen.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2009

- In 2009 zijn 33,3 % meer ouderen bereikt, zodat er nu 210 ouderen van het project profiteren.
- 45 ouderen hebben een medisch consult gehad, en aan 200 ouderen zijn medicijnen verstrekt.
- Er is voedselhulp gegeven aan 45 ouderen, waarvan indirect 180 mensen geprofiteerd hebben.
- 2500 ouderen hebben geparticipeerd in activiteiten om het economisch welzijn te verbeteren.
- Er zijn golfplaten uitgedeeld om de woning te verbeteren aan zes ouderen, tevens zijn dekens uitgedeeld tegen de kou aan acht ouderen.
- Ter promotie van micro-ondernemingen hebben 32 ouderen een cursus gevolgd.
- 200 ouderen hebben een cursus zelfredzaamheid met betrekking tot gezondheid gevolgd, 120 ouderen kregen een cursus persoonlijke verzorging en 21 ouderen hebben een cursus alfabetisering gevolgd.
- Er is een sport kampioenschap georganiseerd waaraan 115 ouderen hebben deelgenomen.
- De nationale dag van de ouderen en de internationale dag van de ouderen zijn gevierd waarbij respectievelijk 200 en 180 ouderen aanwezig waren.
- 210 ouderen hebben samen kerstfeest gevierd.
- In totaal hebben 1500 ouderen forumbijeenkomst bijgewoond in verschillende districten waar ze bewust werden gemaakt van niet-contributieve pensioenen.
- 200 ouderen hebben geparticipeerd in een project met betrekking tot de promotie van leiderschap en et cetera.

*Projectondersteuning in 2009:
10.560,- euro*

Rechten

Een volgend centraal thema binnen de projecten van WorldGranny is 'Rechten'. Hiermee worden al die inspanningen en activiteiten bedoeld die gericht zijn op het vergroten of versterken van de rechten van ouderen in de breedste zin van het woord. Het recht om voor zichzelf op te komen, het recht om te voorzien in basis behoeften, het recht op een goede oude dag. WorldGranny meent dat wanneer sociaal-economische maatregelen convergeren met het opzetten of versterken van het maatschappelijk middenveld dat de belangen van ouderen behartigt, ouderen hun rechten in belangrijke mate kunnen zien toenemen. Zij komen in een betere onderhandelingspositie en zijn beter in staat om voor hun welzijn en dat van diegenen die van hen afhankelijk zijn, op te komen. Ouderen zelf hebben daarom binnen de rechtenprojecten die WorldGranny ondersteund altijd een centrale, participerende rol.

Kenmerkend voor deze projecten is het opzetten of ondersteunen van ouderen belangen organisaties waarin betrokken kwetsbare, arme ouderen zich verenigen en het lobbywerk dat deze ouderenorganisaties uitvoeren bij instanties en overheden op verschillende niveaus. Deze aanpak is in de loop der jaren enorm succesvol gebleken. Ten eerste om de rechten van ouderen op een effectieve en kostenefficiënte manier op relatief korte termijn te verbeteren. Bijvoorbeeld door (passende) gezondheidszorg, verzekeringen, pensioenvoorzieningen, en voldoende inkomensgelegenheid. Ten tweede om de rechten van ouderen op langere termijn en in duurzaamheid te stimuleren. Deze projecten zijn doorgaans duurzaam, dat betekent dat ze worden voortgezet nadat ontwikkelingspartners zich terug hebben getrokken.

Bolivia

Start project: 1 mei 2008

Achtergrond

In Bolivia vormen ouderen de snelst groeiende en armste bevolkingsgroep. Meer dan de helft leeft van minder dan een dollar per dag. Het verbeteren van de toegang tot gezondheidszorg wordt door ouderen zelf genoemd als belangrijk in het verbeteren van hun kwaliteit van leven en het bestrijden van armoede. Een zorgverzekering vanuit de overheid voor ouderen bestaat al sinds 1997, maar slechts 37 procent van de ouderen die hierop aanspraak kunnen maken, is hiervoor aangemeld. Dit heeft verschillende oorzaken. Bovendien is medische zorg vaak onvoldoende gericht op de specifieke noden en behoeftes van ouderen.

Partnerorganisatie

'Fundación Horizontes' is een instituut dat zich sinds 1996 inzet voor het vergroten van kennis onder ouderen over hun rechten en de overheidsdiensten die voor hen beschikbaar zijn. Dit gebeurt voornamelijk door het verzorgen van trainingen voor vrijwilligers (train-

the-trainer trajecten). Ook versterkt 'Fundación Horizontes' andere organisaties die zich richten op ouderen. WorldGranny steunt 'Fundación Horizontes' sinds mei 2008 bij het project 'Older Citizen Monitoring: Civil Society in Action'. Voornaamste doel van het project is het duurzaam verbeteren van het welzijn van ouderen, door hun toegang tot de zorgverzekering te verbeteren en te vergroten en medische voorzieningen voor ouderen te verbeteren. Dit doen we het meest effectief door de ouderen zelf, gezamenlijk, in staat te stellen voor zichzelf op te komen. Daarom heeft onze partnerorganisatie Ouderen Belangengroepen opgericht. Ten minste 550 direct betrokken ouderen, plus de (klein)kinderen die van hen afhankelijk zijn, zullen direct profijt hebben van het project. Daarnaast zullen nog veel meer ouderen bereikt kunnen worden door deze directe beneficiënten, waardoor een sneeuwbaaleffect ontstaat en het project op eigen kracht doorgaat.

Dit project heeft tot doel de 'Older Citizen Monitoring (OCM) Groups' te continueren en te versterken en bestaat momenteel in vijf steden: La Paz, El Alto, Sucre, Potosí en Tarija. Tevens bestaat er een netwerk voor ouderen in Antiplano. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met ANAMBO, de Nationale Organisatie van Oudere Mensen in Bolivia.

Activiteiten

Het project 'Older Citizens Monitoring: Civil Society in Action' ondersteunt de activiteiten van de zogenaamde 'Older Citizen Monitoring Groups' in Bolivia. Deze ouderenbelangengroepen zijn sinds 2003 actief in het monitoren van het nationale zorgverzekeringsstelsel welk in leven is geroepen en wordt uitgevoerd door de overheid. In 5 steden (La Paz, El Alto, Sucre, Potosi en Tarija) zijn deze groepen opgezet. De groepen bestaan elk uit 100 ouderen. Er zijn per groep daarnaast nog eens 10 ouderen opgeleid tot 'experts' in het monitoren hoe gezondheids- en andere publieke diensten functioneren voor ouderen. De ouderengroepen hebben een training ontvangen en controleren voorzieningen in de gezondheidszorg. De controle omvat het verzamelen van informatie, systematiseren van gegevens, analyseren, presenteren. Ook worden er andere activiteiten ondernomen zoals het onderwijzen van ouderen over hun rechten en op plaatselijk niveau pleiten voor een betere implementatie van de gezondheidszorg. Momenteel zijn er vijf steden waar deze ouderengroepen getraind zijn: Tarija, La Paz, Sucre, Potosi en El Alto. In totaal hebben 550 ouderen direct profijt van dit project en 250 andere mensen indirect, zoals kleinkinderen en andere familieleden.

De expertgroepen zijn samengesteld uit:

Plaats	Vrouwen	Mannen	Totaal
El Alto	6	4	10
Sucre	8	4	12
Postosi	8	5	13
Tarija	5	3	8
La Paz	6	0	6

Belangrijkste gebeurtenissen 2009

- De betrokken ouderen hebben in het afgelopen jaar meer ervaring en capaciteiten opgebouwd binnen het project waardoor zij actiever, effectiever en zelfverzekerder hebben kunnen deelnemen aan de OCMG's.
- De toegankelijkheid, servicegerichtheid en kwaliteit van de Nationale Zorgverzekering voor Oudere mensen is verbeterd en er is sprake voor doorlopende coördinatie.
- De betrokken ouderen van La Paz, El Alto, Tarija, Potosí en Sucre zijn in Sucre bij elkaar gekomen om de jaarplannen voor 2009-2010 te bespreken en het afgelopen jaar te evalueren.
- Publieke instituties slaan nu meer acht op ouderen bij de ontwikkeling en monitoring van overheidsdiensten.
- In Potosí organiseert de ouderengroep wekelijks besprekingen. Klachten worden doorgegeven aan het centrum voor Sociale en Legale zaken waar dit verder wordt afgehandeld.
- Tevens heeft de ouderengroep van Potosí een medisch kantoor kunnen regelen.
- De training die de ouderen van Tarija hebben ontvangen geven zij nu zelf op het platteland. In La Paz en El Alto werken de OCMG's nu samen met de gemeente.

*Projectondersteuning in 2009:
13.200,- euro*

Jamaica

Start project: 1 april 2007

Achtergrond

Veel ouderen in Jamaica zijn arm. 39% van de ouderen leven onder de armoedegrens, in rurale gebieden is dit zelfs 76%. De Jamaicaanse overheid heeft, naar aanleiding van de Madrid Conference on Ageing in 2002, een aantal programma's opgestart om de levensstandaard van haar ouderen te vergroten. Deze programma's zijn JADEP; waarbij gratis medicijnen worden verstrekt, NHF; waarbij medicijnen kunnen worden verkregen met grote korting en PATH; waarbij ouderen tweemaandelijks een klein pensioentje ontvangen.

Lokale Partnerorganisatie

Dit project wordt geheel ondersteund door IFKO (Internationaal Fonds voor Kwetsbare Ouderen). De uitvoering van het project is in handen van HAI en 4 lokale basisorganisaties: 'Children First, St. Catherine Community Development Agency' (SACDA), 'St Andrew Settlement' and 'Hope for Children Development Company' (HCDC). In totaal zijn 8 gemeenschappen betrokken bij het project.

Activiteiten

Algemeen doel is het verbeteren van de toegang tot bovengenoemde voor ouderen beschikbare overheidsprogramma's door hen in staat te stellen effectief de dialoog aan te gaan met overheden en media. Dit ter verbetering van hun levenskwaliteit, welzijn en gezondheid. Om dit te bereiken informeert men ouderen over de sociale voorzieningen die voor hen beschikbaar zijn en wordt toegang tot deze voorzieningen gefaciliteerd of vergemakkelijkt. Bovendien monitoren ouderen de voorzieningen en geven zij aan hoe deze functioneren. Hiervoor worden groepen ouderen eerst getraind.

Ook worden er bijeenkomsten georganiseerd waar burgers en ambtenaren samenkomen en van gedachten kunnen wisselen.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Er is een aantal trainingen verzorgd. 1 advocacy training, 1 monitoring training (nov 2008) en 2 media + advocacy trainingen.
- Vijf informatiecampagnes zijn gestart waarbij 1500 ouderen informatie hebben ontvangen ofwel geregistreerd zijn voor sociale hulpprogramma's.
- De zeven ouderen monitoring groepen komen maandelijks bij elkaar voor monitoringsbijeenkomsten waarbij informatie wordt verschaft, moeilijkheden geïnventariseerd worden en een zekere sociale interactie ontstaat.
- Ouderen zijn nu beter op de hoogte van hun rechten en de beschikbaarheid van de verschillende overheidsprogramma's en zijn beter in staat hun behoeften naar overheden en media te communiceren.
- Er heeft een forumbijeenkomst plaatsgevonden waarbij onder andere ouderenorganisaties, overheden en hulporganisaties aanwezig waren.
- Er zijn drie fairs georganiseerd gericht op informatieverstrekking en gezondheid.
- Er is een videodocumentaire gemaakt over de leefomstandigheden van ouderen in Jamaica.
- In totaal profiteren 830 ouderen van dit project waarvan de meerderheid vrouw is.

*Projectondersteuning in 2009:
73.042,- euro*

Bangladesh

Start project: 1 juli 2007

Achtergrond

Bangladesh behoort tot één van de armste landen ter wereld. Schattingen lopen uiteen, maar tussen 36 en 93% van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Bijna de helft van de ouderen in Bangladesh behoren tot de arme huishoudens, zij worden gemarginaliseerd van participatie in sociale, politieke en economische activiteiten. Vooral oudere vrouwen worden getroffen omdat zij te maken hebben met dubbele discriminatie: vrouw zijn en hun ouderdom. Daardoor worden ze vaak uitgesloten van armoede- en gezondheidsprogramma's. Bangladesh heeft een sociaal vangnet georganiseerd vanuit de overheid. Dit vangnet is beperkt in de mogelijkheden qua schaal, dekking en daadwerkelijke uitkering: er zijn slechts 5 tot 6 miljoen begunstigden op een bevolking van 140 miljoen. De toelages zijn onvoldoende om in de meest basale behoeften te voorzien en er bestaan veel onduidelijkheden over de toekenning en het aanvragen van deze uitkeringen. Bovendien worden ouderen vaak uitgesloten van kredietprogramma's.

Lokale Partnerorganisatie

WorldGranny werkt samen met 'The Resource Integration Centre' (RIC). RIC is een van de weinige organisaties in Bangladesh die zich specifiek op ouderen richt. Het RIC heeft ervaring met onderwerpen als microkredieten, good governance, gezondheidszorg, onderwijs en rampenbestrijding met verschillende groepen, onder andere ouderen. Dit project is onderdeel van een groter project dat uitgevoerd wordt in 6 regio's en is onderdeel van de samenwerking tussen Irish Aid, HAI en RIC. Het totale bereik bedraagt ruim 33.000 arme en kwetsbare ouderen.

Activiteiten

In Bangladesh ondersteunt WorldGranny een project dat ouderen stimuleert om zelf op korte en langere termijn beter aanspraak te kunnen maken op hun rechten en voorzieningen met betrekkingen tot armoedereductie. Er is reeds geïnventariseerd welke voorzieningen voor ouderen beschikbaar zijn en de ouderenorganisatie heeft meer stem gekregen door ouderen in groepen te verenigen. Middels ouderengroepen in 410 dorpen worden ouderen getraind in het aanspraak maken op (basis)voorzieningen zoals pensioen, weduweitkeringen en gezondheidszorg. Ook geven zij trainingen om de toegang van ouderen tot microkrediet programma's te versterken. De groepen worden gevormd op de drie laagste lagen van de administratieve structuur in Bangladesh. Dit project ondersteunt de ouderengroepen met het verzamelen van informatie met betrekking tot de verschillende overheidsvoorzieningen. Ouderen weten zo beter wat hun rechten zijn en ontwikkelen de vaardigheden om in dialoog te treden met overheden. De organisatie van de ouderengroepen wordt steeds beter en de solidariteit tussen de verschillende administratieve lagen is versterkt.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Ouderengroepen in de 410 dorpen zijn regelmatig bijeen gekomen en ondersteund door de projectleiding.
- In 2009 zijn er op dorpsniveau 4780 vergaderingen geweest, 1696 op districtsniveau en 324 op 'union' niveau. Over het algemeen participeren per vergadering 12-15 ouderen waarvan gemiddeld 4-5 vrouw zijn.
- Op nationaal niveau zijn drie bijeenkomsten geweest voor ouderen en op regionaal niveau twee.
- 310 ouderengroepen in dorpen zijn begonnen met sparen. Er zijn 7300 ouderen (58% vrouw) die hiervan profiteren.
- De projecten van de ouderengroepen worden regelmatig gemonitord en ondersteund.
- Ouderen in de projectgroep gebieden ontvangen financiële steun en gezondheidszorg dankzij gemeenschapsleden en de initiatieven van ouderengroepen.

*Projectondersteuning in 2009:
29.040,- euro*

Nepal

Start project: september 2008

Afgerond: juni 2009

Achtergrond

Nepal is één van de weinige landen in Zuid-Azië waar een universeel sociaal pensioen bestaat. Echter, de hoogte van het pensioen niet toereikend en de voorziening bereikt maar een zeer klein gedeelte van de ouderen. Slechts 250.000 mensen, 1,1% van de bevolking, ontvangt daadwerkelijk een pensioen. De minimumleeftijd om in aanmerking te komen voor een pensioen is 75, gezien de gemiddelde levensverwachting en pensioensleeftijd hoog. Naast het pensioen bestaat er een aanvullend schema ter ondersteuning van weduwen van zestig jaar en ouder.

Lokale Partnerorganisatie

WorldGranny en Help Age International werken in dit project samen met 'Nepal Participatory Action Network' (NEPAN). NEPAN vervulde een sleutelrol in het lobbyen met de overheid om veranderingen in het pensioensysteem te bewerkstelligen.

Activiteiten

Het doel van dit project is het ondersteunen van civil society betrokkenheid en om directe technische input te verstrekken om zo een uitbreiding en een verhoging van het huidige sociale pensioensysteem te realiseren. Ook wordt er gelobbyd voor een verlaging van de minimumleeftijd, zodat 3,8% van de bevolking bereikt kan worden. Gedurende de beginfase van het project is de situatie danig veranderd omdat de overheid de pensioensleeftijd heeft verlaagd naar 70 jaar, en zelfs naar 65 jaar in de armste regio. Daarbij is de hoogte van het bedrag meer dan verdubbeld. Een grote stap voorwaarts dus in de sociale voorzieningen. Dit betekent dat het project zich nu volledig kan richten op het bewust maken van ouderen omtrent de beschikbare uitkeringen. De toelage van WorldGranny is gebruikt voor het maken van een rapport over universele pensioenen wereldwijd. Dit rapport wordt momenteel ontwikkeld.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Er heeft een serie beraadslagingen met de overheid plaatsgevonden.
- Er is een workshop georganiseerd over de toegankelijkheid van sociale pensioenen voor ouderen waarbij overheden, civil society organisaties en de media aanwezig waren.
- Er is een brochure uitgebracht met informatie over de nieuwe pensioensregelingen, tevens zijn 5 radio-uitzendingen, gewijd aan dit onderwerp, gemaakt.
- Er is directe technische input geleverd in het licht van de uitbreiding van de pensioenen.

*Projectondersteuning in 2009:
8.250,- euro*

Malawi

Start project: 1 juli 2008

Afgerond: juni 2009

Achtergrond

Meer dan 60% van de mensen in Malawi leeft onder de armoedegrens en minder dan de helft van de bevolking beschikt over veilig drinkwater. In 2008 heeft de regering van Malawi vastgelegd dat er een wet komt om een universeel systeem voor sociale pensioenen op te zetten. HelpAge heeft nauwe banden met de overheid, maatschappelijke organisaties en donoren. Tevens heeft de organisatie in navolging op het initiatief van de regering, besloten haar medewerking te gaan verlenen om de ontwikkeling van het beleid ook daadwerkelijk in gang te zetten. Er zal technische steun en assistentie worden geboden bij het opstellen van het document over sociale pensioenregelingen. Deze zal aan het kabinet worden voorgelegd om hun goedkeuring te krijgen. Ook zal er, door middel van een studie, worden geprobeerd duidelijkheid te creëren over de te nemen stappen om de reikwijdte van sociale pensioenen te vergroten, zodat multigenerationele huishoudens hier optimaal van kunnen profiteren.

Lokale Partnerorganisatie

In dit project wordt nauw samengewerkt met de overheid van Malawi. Daarnaast wordt er samen gewerkt met het Civil Society platform zodat de nieuwe pensioensregeling bekendheid krijgt onder ouderen en de ouderen tevens hun stem kunnen laten horen.

Activiteiten

Het doel van dit project is het ondersteunen van de overheid van Malawi met het ontwikkelen en invoeren van een nationaal sociaal pensioen. Daarvoor wordt direct technisch advies verleent en wordt consultancy werk gefaciliteerd voor de overheid. De rol van de civil society is echter ook zeer belangrijk. Daarom worden tevens fondsen verstrekt aan civil society organisaties voor de promotie en discussie rond pensioenen.

Belangrijkste ontwikkelingen

- In de tweede helft van 2008 is een rapport uitgebracht om de overheid de mogelijkheden tot pensioensverstrekking voor te leggen. Helaas is het rapport begin 2009 afgewezen vanwege de te hoge kosten van de plannen.
- Via samenwerking met Civil Society organisaties staat pensioen nu wel op de agenda, onderzoek wijst uit dat 90% van de bevolking voorstander is van een nationaal pensioen.
- Daarnaast is er ook samengewerkt met internationale donoren. Met als resultaat dat het Britse ministerie van ontwikkelings samenwerking bereid is gevonden de pensioenen met 100 miljoen pond over 10 jaar tijd te subsidiëren in het geval van een verzoek van de overheid.

*Projectondersteuning in 2009:
18.750,- euro*

Bewustwording

Introductie

WorldGranny heeft in 2009 verschillende activiteiten ondernomen om aandacht te vragen voor ouderen in ontwikkelingslanden, naamsbekendheid te creëren en sponsors en donoren aan te trekken. WorldGranny heeft eind 2009 haar eerste lustrum gevierd, hiervoor is een bijeenkomst georganiseerd in het Rijksmuseum waar de lancering van een Zuid-Afrikaanse rode wijn heeft plaatsgevonden waarvan per fles 1 euro aan WorldGranny toekomt. Daarnaast heeft er een seminar plaatsgevonden in DNB geopend door prinses Máxima. Verder was WorldGranny gastspreker en verzorgde presentaties op verschillende bijeenkomsten.

Lustrumbijeenkomst & Wijncampagne

Op 24 september 2009 heeft WorldGranny in het Rijksmuseum haar 5-jarigbestaan gevierd en tevens een wijncampagne gelanceerd. Stichting WorldGranny en wijnproducent Lindenhof hebben gezamenlijk een Zuidafrikaanse rode wijn gepresenteerd: Stroomopwaarts. Per verkochte fles gaat een bijdrage van 1 euro naar WorldGranny. Speciaal voor deze wijn heeft acteur en schilder Jeroen Krabbé het etiket ontworpen. Hij heeft ook de eerste fles aangeboden aan een van de ambassadeurs van WorldGranny op de Lustrumbijeenkomst. Vinoloog Huibrecht Duijker heeft de wijn vervolgens geïntroduceerd waarna Paul Schnabel als veiligmeester heeft opgetreden voor de veiling van een beperkte oplage exclusieve wijn in kistjes vervaardigd met een genummerd en gesignd litho. De veiling heeft ruim 4000 euro opgebracht. De Stroomopwaarts wijn wordt sinds 25 september verkocht in 38 wijnhandels aangesloten bij Les Généreux in Nederland. Tot nu toe zijn 13.000 flessen verkocht.

Seminar: Governance in Microfinance: The Needs and Challenges of Developing Micro Pensions.

Op 29 september 2009 organiseerde het P&D Network, in samenwerking met De Nederlandse Bank, het succesvolle seminar 'Governance in Microfinance – The Needs and Challenges of Developing Micro Pensions'. Dit seminar stond in het teken van de noodzaak rond regelgeving in de micro-financiële sector. Naast de aanwezigheid van HKH Prinses Máxima, die het seminar opende, was er een groot aantal deelnemers uit de financiële- en bedrijfssector aanwezig.

MFC Conference of Microfinance Institutions

In 2009 hebben Jeroen Kingma (FMO) en Jansje van Middendorp (WorldGranny) deelgenomen aan de 12de MFC Conference of Microfinance Institutions – 'Global Crisis: Threat or Opportunity for Microfinance?' in Belgrado, Servië. Tijdens de workshop 'Client-Oriented Innovations in Financial and Non-Financial Services' hebben zij een presentatie gegeven over het Pension & Development Network en Micro Pensioenen.

World Entrepreneurship Forum 2009

In 2009 is deelgenomen aan het 'World Entrepreneurship Forum 2009' in Lyon. In door de EM-LYON Business School en KPMG georganiseerde 4 daagse conferentie namen ruim 80 mensen deel uit ongeveer 40 landen. Caroline van Dullemen (WorldGranny) gaf een presentatie over micro pensioenen.

Boek Van Ver, levensverhalen van oudere vluchtelingen en migranten in Nederland.

In dit boek, geschreven door Eveline van der Putte, worden de levensverhalen verteld van 21 ouderen migranten en oudere vluchtelingen in Nederland. WorldGranny bestuursvoorzitter Pauline Meurs heeft het voorwoord geschreven. In ons land wonen steeds meer ouderen die hun wortels elders hebben. Ze zijn hier om verschillende redenen gekomen. Een deel verruilde het eigen land voor Nederland om economische redenen. Een deel ontvluchtte politieke wandaden en oorlogen. Voor nog een andere groep was Nederland een logische bestemming. Immers waar ga je heen als je iets anders zoekt? Naar het land waarvan je veel denkt te weten en waar je denkt welkom te zijn: het land waar je moederland als kolonie deel van uit maakt(e). Wat de reden ook was, voor de meeste mensen vormt deze migratie een keerpunt in hun leven. De Nederlandse omgeving weet eigenlijk niets van deze mensen die in stilte in hun straat wonen of die onzichtbaar opgaan in hun eigen gemeenschap. Niemand kent de bijzondere ervaringen van deze wereldouderen. Het is tijd om kennis te maken met deze ouderen van overal die er op zitten te wachten hun kleurrijke en soms schrijnende verhalen met ons te delen. In dit boek komen 21 ouderen van ver aan het woord.

Gastpreker op World Family Congress RAI

Het World Congress of Families is een wereldwijde coalitie die opkomt voor de positie van het gezin, in een tijd waarin gezinnen steeds minder gewaardeerd worden en het gezinsleven steeds meer uitgehold wordt.

Congressen worden bezocht door academici, onderzoekers bij denktanks, religieuze leiders, zakenlieden, politici, journalisten en burgers uit vijftig verschillende landen wereldwijd. Het vijfde World Congress of Families vond plaats in Nederland van 10 tot 12 Augustus in Amsterdam RAI. Dag 2 van dit congres stond in het thema van het gezin in ontwikkelingslanden. Josien de Klerk heeft hier gesproken over de positie van ouderen als gevolg van HIV/AIDS.

Voorlichtingsbijeenkomsten van Grannies to Grannies

Grannies to Grannies is een initiatief van een aantal grootmoeders in Nederland die sympathiseren met de organisatie WorldGranny. Het doel van G2G is het betrekken van Nederlandse grootouders bij de leefsituatie grootouders in Afrika en hen te ondersteunen, zodat zij hun kleinkinderen toekomst kunnen bieden. G2G zet zich specifiek in voor het Songea project in Tanzania. In 2009 hebben zij verschillende voorlichtingsbijeenkomsten verzorgd in de Keizersgrachtkerk, in Vrouwencentrum Vrouw en Vaart tijdens het suikerfeest en op privé-bijeenkomsten. Daarnaast heeft G2G op verzoek van pleegzorgorganisatie 'spirit' informatie verschaft over WorldGranny op de landelijke pleeggrootouderdag.

Fondsenwerving

Flessenactie Basisschool de Hoeksteen Leersum

Leerlingen van de basisschool de Hoeksteen uit Leersum hielden een lege statieflessen actie voor Zambiaanse grannies. Op 12 juni liep deze actie ten einde. De feestelijke afsluiting vond plaats in de Schermerij waar WorldGranny's ambassadeur Gerda Havertong de leerlingen heeft voorgelezen. Schermerij is onderdeel van het zorgcentrum Quarijn die samen met WorldGranny de oma's ondersteunt die in Zambia voor hun door aids verweesde kleinkinderen zorgen.

Kerstmarkt Assen bij kinderdagverblijf Pinokkio + Welzo ouderenzorg

Kinderdagverblijf Pinokkio in Assen heeft in samenwerking met Welzo ouderenzorg een kerstmarkt georganiseerd waarbij 500 euro is opgehaald voor WorldGranny.

Tandemtocht voor WorldGranny

Cristel en Colette wilden voor WorldGranny een tandemtocht maken van Maastricht naar Amsterdam. Dit hebben ze helaas niet volbracht, maar wel hebben ze in 12 uur tijd meer dan 180 kilometer gefietst en daarmee geld opgehaald voor WorldGranny.

WorldGranny was vertegenwoordigd op de volgende festivals:

Afrikaans Cultuurfestival

12 september 2009 te Amsterdam

Kerstmarkt

13 december 2009 te Amsterdam

Verder

- Het fonds van Stichting Liberty heeft 13.000 euro beschikbaar gesteld voor Ethiopië.
- De SK Foundation heeft 10.560 Euro beschikbaar gesteld voor Peru.
- De gemeente Bloemendaal heeft 1000 euro beschikbaar gesteld voor Boliva plus een eindejaarsgift van 460 euro.
- Accedis BV heeft een extra eindejaarsgift van 750 euro beschikbaar gesteld en toezegging voor verdere ondersteuning van het P&D Network.
- De activiteiten van Grannies to Grannies hebben 2500 euro opgeleverd voor Tanzania.
- Bij Jubileum van Jos Dirks bij Rabobank is een gift gedaan van 10.000 euro.

WorldGranny in de media

WorldGranny heeft in 2009 aandacht gekregen in de volgende media:

Televisie

RTL Boulevard

Item over Seminar in de Nederlandse Bank met Prinses Máxima op 29 september 2009, aflevering 194. AT5

Item over Seminar in de Nederlandse Bank met Prinses Máxima op 29 september 2009.

Radio

Wereldomroep

Interview met directeur Caroline van Dullemen: Oma's verdienen steun op 1 oktober 2009.

Internet

- Er is een LinkedIn groep voor het Pension & Development Network opgezet, waar iedereen die actief wil bijdragen aan het netwerk zich bij aan kan sluiten.
- de nieuwe website van het P&D Network gelanceerd: www.pensiondevelopment.org. Deze website is ontwikkeld om hét kennis centrum te worden op het gebied van micro-pensioenen en spaarsystemen als oudedag-voorziening.

Boeken

Boek Van ver – Levensverhalen van oudere vluchtelingen en migranten in Nederland door Eveline van der Putten is gepubliceerd.

Kranten/Tijdschriften

MVO-special Achmea Pensioenen Ook!

Artikel over WorldGranny

Artikel met het verhaal van een Zambiaanse oma die de zorg draagt voor haar zes kleinkinderen.

Financieel Dagblad

Stuk door Wil Post over het (pensioens)werk van WorldGranny.

Blad van Verzekeraars

Interview met directeur Caroline van Dullemen

VB Contact

Interview met directeur Caroline van Dullemen over micropensioen en het Pension & Development Network.

Verzekerd

Interview met Jan Nijssen (Montae) o.a. over zijn werk voor het Pension & Development Network

Géron

Interview met directeur Caroline van Dullemen over micropensioenen en het Pension & Development Network

Metro

Redactioneel artikel over micropensioenen 'Oma's in Afrika gaan nooit met pensioen

Telegraaf op Zondag

Redactioneel artikel over micropensioenen.

Trouw

Verslag van seminar Pension & Development Network over 'governance in micro finance'.

Pensioen, Bestuur en Management

Advertentie Pension & Development Network

Ook!

Artikel Josien de Klerk over grootmoeders in Afrika.

Advertentie Stroomopwaarts wijn

Anders

Achmea Jaarverslag 2009:

Interview met Caroline van Dullemen (WorldGranny) over micropensioenen en het P&D Network.
150 posters opgehangen in Eindhoven en Etteleur.

Organisatie

Raad van Bestuur

Voorzitter

Prof. dr. Pauline Meurs

Hoogleraar Gezondheidsmanagement Erasmus Universiteit Rotterdam, Senator Eerste Kamer voor de PvdA

Penningmeester

Drs. Erna Wegman

Medewerker Financiën van het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT)

Secretaris

Drs. Remco Hoeffnagel

Zorginkoper Achmea verzekeringen

Algemene Bestuursleden

Drs. Yvonne Witter: Gerontologe, adviseur Aedes - ActiZ Kenniscentrum Wonen en Zorg

Drs. Freddy May: bedrijfssocioloog, coördinator Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten (NOOM)

Drs. Fineke van der Veen: Vml. Senior Beleidsmedewerker Ministerie van Buitenlandse Zaken

Jeanette van de Ingh-van Wijk: Algemeen directeur Glasgroep Spliet & De Waal Buchsbaum, Zakenvrouw van het Jaar 2003

Jerry Blekkenhorst Ba.HM: Zelfstandig horecaondernemer

Raad van Advies

Drs. Eegje Schoo: Vml. Minister van Ontwikkelingssamenwerking en ambassadeur in India

Prof. dr. Paul Schnabel: Directeur Sociaal Cultureel Planbureau

Drs. Maria Henneman: Media-communicatiespecialist, vml. Hoofredacteur Netwerk

Drs. Frans van Loon: Vml. Directeur ING Emerging Markets, vml. vz. Foster Parents Plan International

Gerda Havertong: Actrice

Ilona Hofstra: Programmamaker en media-trainer

Else Marie van den Eerenbeemt: Familie Psycholoog

Jenneke van Pijpen: Vice-voorzitter ABVAKABO/FNV, Lid bestuur Pensioenfonds Zorg & Welzijn

Prof. dr. Jan Kuné: Hoogleraar pensioenwetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam en verbonden aan het ABP

Erik van Laar: Vice-voorzitter van het Nederlands Centrum van Directeuren en Commissarissen (NCD)

Fabian Fagel: Lecturer Operations & Process Management International Institute for Hospitality Management Den Haag

Medewerkers

Drs. Caroline van Dullemen - Directeur

Drs. Solveigh Balogh de Galanta-van Woensel - Externe Betrekkingen

Drs. Jansje van Middendorp - Programma Manager Pension & Development Network

Drs. Boudewijn Sterk - Programma Manager Pension & Development Network

Drs. Josien de Klerk - Programma Manager Kennis en Kwaliteit

Vrijwilligers

WorldGranny heeft een groot netwerk van vrijwilligers die ondersteuning bieden waar nodig. Dit zijn onder andere de Grannies2Grannies, een aantal vrijwillige medewerkers en studenten die een stageplek krijgen aangeboden.

Annex

Transparantie

In het kader van een toenemende transparantie is WorldGranny in 2008 begonnen met het toekennen van CRS codes aan haar projecten. Directe aanleiding was een project van het CIDIN, het Centre for International Development Issues in Nijmegen, die de uitgaven van Nederlandse NGO's in kaart brengt. WorldGranny is één van 77 NGO's die haar financiële gegevens publiceert in een online database.

In deze database is het mogelijk om op thema en op regio te kijken wat een organisatie besteedt, en welke andere NGO's in Nederland zich met eenzelfde thematiek bezighouden. Ieder project wordt geclassificeerd met behulp van de zogenaamde CRS codes (creditor reporting system) van de OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development).
<http://www.ngo-database.nl/>

Deze codes worden algemeen gebruikt bij het analyseren van bestedingen in ontwikkelingssamenwerking. WorldGranny classificeert vervolgens de jaarlijkse uitgaven van onze partnerorganisaties in Afrika, Latijns-Amerika en Azië. Door deze standaardisatie wordt het steeds beter mogelijk om organisaties met elkaar te vergelijken en om inzicht te geven waaraan het geld van donateurs wordt besteed.

Inkomen & Pensioen

Ethiopië 160, 520, 920

Tanzania 122, 130, 920

Vietnam 130, 151, 160, 920

Zorg, Familie & Welzijn

Zambia 112, 122, 160, 920

Zuid-Afrika 122, 160, 920

Uganda 112, 122, 160, 240, 920

Sudan 730, 920

Laos 140, 151

Sri Lanka I 122, 160, 520, 920

Sri Lanka II 112, 122, 151, 160, 520, 920

Peru 122, 160, 920

Rechten / Social Protection

Bolivia 151, 240, 920

Jamaica 151, 220, 920

Bangladesh 151, 220, 920

Nepal 151, 220, 920

Malawi 151, 920

Betekenis Codes:

112 Basic Education

122 Basic Health

130 Population Policies/Programs & Reproductive Health

151 Government & Civil Society, general

160 Other Social Infrastructure & Service

220 Communications

240 Banking & Financial Services

520 Development Food Aid/Food Aid Security

730 Reconstruction Relief & Rehabilitation

920 Support to NGO